

YERELVZ

KENTSEL İZLEME
GERÇEVEŞİ
SKA ŞEHİRLERİ
metodolojisiyle
İYİ UYGULAMA
ÖRNEKLERİ

Araştırmacılar (Alfabetik sırayla):

Günce Beyazer
Reyyan Hatipođlu Erdal

Katkı Sunanlar (Alfabetik sırayla):

Anıl Kocaoğulları
Elif Avcı
Simten Birsöz
Zelal Yalçın

Editör:

Anıl Kocaoğulları

Grafik Tasarım ve Kapak İllüstrasyonu:

Elif Karlı

YEREL İZLEME ARAşTIRMA VE
UYGULAMALAR DERNEğİ

 www.yereliz.org

 info@yereliz.org

 [yerelizdernegi](https://www.instagram.com/yerelizdernegi)

 [yereliz.biz](https://www.facebook.com/yereliz.biz)

 [YERELİZdernegi](https://twitter.com/YERELIZdernegi)

**FRIEDRICH NAUMANN
FOUNDATION** For Freedom.

Türkiye

Friedrich Naumann Vakfının
desteği ile yayımlanmıştır.

İřbu belgede belirtilen
görüşler yalnızca
yazarlara aittir.

Bu görüşler Friedrich
Naumann Vakfının

görüşlerini yansıtmaz.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	03
YERELİZ HAKKINDA	04
SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI ve KENTLER	04
RAPORUN KAPSAMI ve YÖNTEM	05

ÇEVRE ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

• GÜVENLİ VE HUZURLU	11
1. Farklı Bir Mahalle Mümkün	11
2. Çevre Koruma ve Eğitim Merkezi	12
• KAPSAYICI	13
3. Tuzla Yaşam Vadisi İnteraktif Kentsel Mekan	13
• DAYANIKLI	13
4. Güneş Enerjisi Panelleri İle Kendi Elektrigimizi Üretiyoruz	13
5. Yağmur Suyu Toplama Sistemi Projesi	14
6. Efes Tarlası Yaşam Köyü Projesi	14
• SÜRDÜRÜLEBİLİR	15
7. Lepistes Balığı	15
8. Her Eve Bir Bisiklet Projesi	15
9. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını Ana Akımlaştırma Strateji Raporu ve Eylem Planı	16
10. İstanbul Döngüsel İşler Atölyesi	16

EKONOMİ ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

• KAPSAYICI	18
11. İzmit Kadın Girişimciler Merkezi (İZGİM)	18
12. İzmir Çevreci Atık Toplayıcılar Kooperatifi İş Birliği Protokolü	19
13. Karadeniz'de Pedal Çevirelim	19
14. 54 Katılımlı Arıcılık Projesi	20
15. Odunpazarı Tekstil Atölyesi	20
16. Fikir Sizden, Destek Bizden Projesi	21
17. Genç Yetenek Gelişim Programı	21
• DAYANIKLI	22
18. NE10 Şehir Araştırmaları ve Teknoloji Geliştirme Merkezi	22
19. B-Cube Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Merkezi	22
20. Nilüfer Sosyal Girişimcilik Merkezi	23

KÜLTÜR ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

• GÜVENLİ VE HUZURLU	25
21. Açık Ev	25
• KAPSAYICI	26
22. Demokrasi Evi	26
23. Bebek Kütüphanesi	26
24. Koltuk Senin	27

• DAYANIKLI	27
25. Expo 2021	28
26. komeksepeti.com	28
27. İzmir Kültür ve Sanat Fonu (İZKF)	26
• SÜRDÜRÜLEBİLİR	29
28. İda Madra Jeopark	29
29. İBB Miras	29
30. Bellek Ankara	30

TOPLUM ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ 31

• GÜVENLİ VE HUZURLU	32
31. Oyun Sokağı	32
• KAPSAYICI	33
32. Toplu Taşımaya Ulaşan Kadın (TOPUK) Projesi	33
33. Molla Yegan Çocuk Üniversitesi	33
34. Ücretsiz HPV Aşısı	34
35. Ücretsiz Ped Desteği	34
36. Çocuğuma Göz Kulak Olur Musun?	35
37. Çok Dilli Kadın Danışma Hattı	35
38. ÖğrenciYE Projesi	36
39. Bağımsızlık Köyünde Değişim Seninle Mümkün	36
• DAYANIKLI	37
40. Riskli Binalara Kira Desteği Programı	37

YÖNETİŞİM ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ 38

• GÜVENLİ VE HUZURLU	39
41. Kadınız Biz Mobil Uygulama	39
• KAPSAYICI	40
42. Beyoğlu Senin	40
43. İstanbul Planlama Ajansı (İPA)	40
44. Mahalle Bizim	40
45. Askıda Plan SMS'le	41
46. Sultanbeyli'de Sivil Katılımı Güçlendirme Projesi	42
47. Mor Haritam	42
48. İstanbul Senin	43
49. Benim Bütçem	43
• DAYANIKLI	44
50. Beylikdüzü Afet Yönetim Modeli	44

SONUÇ: YERELDEN KÜRESELE SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEĞE DOĞRU 45

GİRİŞ

BM Binyıl Kalkınma Hedeflerine beklenen ölçüde uyulamamasının ardından Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar), 2015 yılında yeni ve umut veren bir girişim olarak hayata geçirildi. Ancak 2030 Amaçları adıyla da anılan SKA'lara ulaşılması için öngörölmüş son tarih olan 2030'a 6 yıl kala, küresel düzeyde hızlanma çağrısı yeniden ve güçlü biçimde gündemimize girdi. Bu yayının hazırlanmasından yalnızca birkaç ay önce Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Antonio Guterres 17 Amaç'a ait 169 Hedef'ten yalnızca %17'sinin "yolunda gittiğini" açıkladığında, uluslararası toplum beklenen ancak yine de sert bir gerçekle yüz yüze kaldı.

Gezeğenin ve toplumun karşı karşıya kaldığı risklerin artmasıyla beraber yerelden küresele daha kararlı, etkili ve ölçülebilir yaklaşımlara ihtiyaç olduğu açıkça göröldü. Özellikle, sayılan amaçlara bağlı göstergelerin üçte ikisini etkileyen kentlerde acil somut eylem ve politika çağrılarını hızla yükseldi. 2030 yılı itibarıyla dünya nüfusunun %60'ının kentlerde yaşayacağı tahminine dayanarak ölkemizdeki çevre, iklim ve toplum hareketleri tarafından artan talepler, doğrudan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları ile ilişkilendirilmese de politik gündemde kendine bir yer bulmayı başardı. Buna rağmen Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının ölkemizdeki yerel yönetimlerin önceliği haline getirilmesinde sağlanan başarı oldukça sınırlı düzeyde kaldı.

YERELİZ, 2018 yılında derlediği *Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin Yerelleştirilmesinde Dünyadan ve Türkiye'den İyi Örnekler* raporlarında, yerel yönetimlerin SKA'ların gerçekleşmesine katkı sağlayacak ve olumlu örnek teşkil edecek uygulamaları bir araya getirmişti. Geçen zaman içerisinde bu iki rapor, pek çok yerel yönetim ve sivil toplum kuruluşunun uygulamalarına ilham verdi ve ayrıca sivil toplum ve akademide yazılı çalışmalara referans kaynağı oldu. 2030 Hedefleri'ne giden yolun yarısında, hem literatüre anlamlı bir katkı yapmak hem yerel seçimlerin ardından başlayan yeni 5 yıllık görev sürelerinde yerel yönetimleri ilham verici örneklerle buluşturmak istedik.

Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (BM HABITAT) tarafından, SKA Kentleri Küresel Girişimi kapsamında oluşturulan bir izleme modeli olan "Kentsel İzleme Çerçevesi/ Urban Monitoring Framework" üzerine inşaa ettiğimiz bu iyi örnekler derlemesi, çoğunluğu kamuya açık kaynaklardan raporlanmış uygulamaları içeriyor. Buna göre raporda, i) Çevre, ii) Ekonomi, iii) Kültür, iv) Toplum ve v) Yönetişim olmak üzere 5 fonksiyonel alanda a) Güvenli ve Huzurlu, b) Kapsayıcı, c) Dayanıklı ve d) Sürdürülebilir olmak üzere 4 temada iyi uygulamalara yer verilmiştir.

SKA Gönüllü Yerel Değerlendirme Raporları (VLR/Voluntary Local Review) kentlerin sürece katkılarını raporlarken Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının ana akım bir politik öncelik olarak kentlerin gündemine girmesi gereksinimine vurgu yapar. Elinizdeki raporun hazırlandığı tarihlerde Stratejik Plan hazırlıklarını sürdüren belediyelerimizin de bu çalışmalardan beslenerek 5 yıllık yol haritalarında belirtilen göstergelere yer vermesi arzu edilmektedir.

Bu yolla, kentlerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkıları daha görünür olabilecek ve kanıta dayalı bir yaklaşımla sunulabilecektir.

Elinizde bulunan Kentsel İzleme Çerçevesi - SKA Şehirleri Metodolojisiyle İyi Uygulama Örnekleri raporu, SKA'lara erişmekte yerel yönetimlere ve sivil topluma düşen sorumlulukları hatırlatarak bir ihtiyacı gidermeyi ve onlara olası yolları göstermeyi hedeflemektedir.

"Dünya'yı kurtarmak" için çıkılan bu yolda herkes için yenilikçi, uygulanabilir ve ilham verici pratiklerin gelişimine katkı sunması umuduyla keyifli okumalar dileriz.

YERELİZ HAKKINDA

Yerel İzleme, Araştırma ve Uygulamalar Derneği (YERELİZ) sivil toplum örgütleri, üniversiteler ve özel sektörün, yerel yönetimlerle sosyal politika odaklı ve sosyal fayda amaçlı iş birlikleri geliştirmesine duyulan ihtiyacı fark eden bir grup hak savunucusunun, yerel yönetim, akademi ve sivil toplum alanında uzun yıllara dayanan deneyimlerini YERELİZ çatısı altında toplamaları ile 2017 yılında kurulmuştur.

YERELİZ; yerele odaklanan, yerel yönetimler içinde yenilikçiliği ve katılımı sağlamayı ve yaygınlaştırmayı kendine misyon edinen bir sivil toplum örgütüdür. YERELİZ yerel yönetimlerin sivilleşmesi; sivil toplum kuruluşlarının da yerelleşmesi için çalışmalar yürütmektedir. Bu misyon doğrultusunda; yerel yönetim politika ve uygulamalarını kadın, çocuk, yaşlı, engelli, mülteci, azınlık, hayvan ve diğer dezavantajlı grupların hakları çerçevesinde izlemek ve raporlamak; yerel yönetimlerde dezavantajlı gruplara yönelik uygulama ve politikaları yaygınlaştırmak; yerel düzeyde sivil toplum-belediye iş birliğini ve karar alma mekanizmalarına sivil katılımı artırmak; çevresel, toplumsal ve kurumsal sürdürülebilirlik için yerel yönetimlere yönelik kapasite geliştirme çalışmaları yürütmek ve bunlarla ilişkili diğer faaliyetler, YERELİZ'in odaklandığı temel alanlar arasında yer almaktadır. YERELİZ tüm bu çalışmalarda, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA'lar) başta olmak üzere hak temelli ve insan odaklı ulusal ve uluslararası mutabakatları gözetmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI ve KENTLER

Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda 2015 yılında kabul edilen *Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi 2030* ve gündem içerisinde yer alan 17 amaç, 169 alt amaç, 234 göstergeden oluşan Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları; sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak, dünyayı korumak, insanlığın barış ve refah içinde yaşamasını sağlamak için evrensel bir eylem çağrısı niteliğindedir. Aralarında Türkiye'nin de olduğu Birleşmiş Milletler'e üye 193 devlet, bu küresel amaçları kabul ederek 2030 yılına kadar gerçekleştirmeye çalışacaklarına dair taahhüt vermiştir.

Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının bütüncül bir yaklaşım ile ele alınması ve toplum içinde

var olan bütün aktörlerin sürece aktif bir şekilde dahil olması, yerel yönetimlerin SKA'lara dair çalışmalar yapmasını, politika üretmesini, toplumu bilgilendirerek bilinçlendirmesini gerektirmektedir. Yerel yönetimler, vatandaşa en yakın ve onların hayatlarına hizmetleri ile dokunan başlıca aktörlerdir. Bu perspektiften bakıldığında SKA'ların yerel düzeyde uygulanması, farkındalık yaratması ve yerelleştirilmesi için yerel yönetimler en kritik konuma sahip aktörlerdendir.

Dünyanın sürdürülebilir, adil, yeşil, güvenli, dirençli, yaşam kalitesi yüksek ve fırsat eşitliğine sahip bir geleceği olmasını; kısaca "gelecek nesillerin yaşamını daha iyi hale getirmeyi" hedefleyen SKA'ların gerçekleşmesi için uluslararası antlaşmalar veya merkezi yönetim düzeyinde alınan karar ve uygulanan politikalar tek başına yeterli değildir. Bu bağlamda yerel yönetimlerin politika oluşturma, planlama ve uygulama süreçlerinde etkin bir şekilde yer alması gerekmektedir. 17 amaç ve 169 alt amaçtan oluşan SKA'ların alt amaçlarının 92'si, 234 göstergenin ise üçte ikisi yerel yönetimlerin sorumluluk alanına denk düşmektedir ve yerel yönetimlerle doğrudan ilişkilidir. Dünya genelinde ve Türkiye'de pek çok yerel yönetim sürdürülebilir kalkınma yaklaşımını bütüncül bir şekilde ele alıp kendi karar alma ve uygulama süreçlerine entegre etmek için çalışmalar yürütülmektedir.

Bu raporda 2019-2024 tarihleri arasında Türkiye'de 29 farklı yerel yönetim tarafından gerçekleştirilen 50 iyi uygulama örneği yer almaktadır.

RAPORUN KAPSAMI ve YÖNTEM

Raporun temel hedefi, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını benimseyen yerel yönetimlere ve savunuculuk faaliyetlerinde yerel yönetimlerin politika ve uygulamalarına öncelik veren sivil toplum örgütlerine ilham vermektir. Söz konusu rapor, bu amaçla SKA'ların yerelleştirilmesi alanında Türkiye'deki yerel yönetimler tarafından gerçekleştirilen iyi örnekleri kapsayan ikinci YERELİZ çalışması olup 2019-2024 yılları arasındaki uygulamaları içermektedir. Rapor, yerel düzeyde kaydedilen ilerlemeyi vurgulamayı, iyi uygulamaları paylaşmayı ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleştirilmesi için daha fazla eyleme ilham vermeyi amaçlamaktadır. Bu yayının 2018 yılından hazırlanan yayından en büyük farkı, SKA Kentleri metodolojisinin uygulanmasına yönelik çabayı desteklemesinin yanı sıra, özellikle SKA 16 ve önceki seride olmayan diğer insan hakları odaklı hedefleri merkezine alması ve bu konuda çalışmalar yürüten belediyelerin örneklerine yer vermesidir.

Rapordaki iyi örnekler, Birleşmiş Milletler tarafından hazırlanan "SKA Şehirleri Kentsel İzleme Çerçeve Gösterge Seçim Kılavuzu" temalarından referans alınarak kategorize edilmiştir. Raporda bulunan iyi örnekler seçkisi, alanında öncü, yenilikçi, ses getiren, sosyal fayda odaklı, efektif ve yaratıcı belediye projelerinden oluşmuştur.

BM HABİTAT SKA Kentleri Kentsel İzleme Çerçevesi Gösterge Seti

ŞEHİR HEDEFİ		GÖSTERGE	KAYNAK	MEKANSAL GÖSTERGE
1. Toplum				
1.1 Güvenli ve Huzurlu	1.1.1	Beş yaş altı ölüm oranı	SKA 3.2.1	Hayır
	1.1.2	Cüvenli yönetilen içme suyu hizmetleri	SKA 6.1.1	Hayır
	1.1.3	Cüvenli yönetilen sanitasyon hizmetleri ve sabun ve su ile el yıkama imkanı	SKA 6.2.1	Hayır
	1.1.4	Tüm sağlık tesislerinde doğum oranı	UNICEF 8	Hayır
	1.1.5	Aşılanmış çocukların oranı	UNICEF 9	Hayır
	1.1.6	Doğumda beklenen yaşam süresi	CPI	Hayır
	1.1.7	Mahalle güvenliği	SKA 16.1.4	Hayır
	1.1.8	Kayıtlı doğumlar	SKA 16.9.1	Hayır
	1.1.9	Bir gıda dükkanına 400 metre yürüme mesafesindeki nüfus	OECD A	Evet
	1.1.10	Bir hastaneye 400 metre yürüme mesafesindeki nüfus	OECD B	Evet
1.2 Kapsayıcı	1.2.1	Temel hizmetler	SKA 1.4.1	Hayır
	1.2.2	Eğitim tamamlama oranı	SKA 4.1.2	Hayır
	1.2.3	Arazi mülkiyet hakkının güvence altına alınması	SKA 1.4.2	Hayır
	1.2.4	En az bir rekreasyon fırsatına erişim	OECD 11.7	Evet
	1.2.5	Yetersiz beslenme prevalansı	SKA 2.2.2	Hayır
	1.2.6	Çocukların toplu taşımaya erişimi	UNICEF 14	Evet
1.3 Dayanıklı	1.3.1	Tehlikeli olaylardan etkilenen nüfus	SKA 11.5.1	Hayır
	1.3.2	Gayri safi yurtiçi hasıla (GSYH) oranına göre ipotek borcu	NUA 3.7	Hayır
	1.3.3	Ölüm oranı	SKA 3.4.1	Hayır
	1.3.4	Çok dilli eğitim	C2030 15	Hayır
	1.3.5	İntihar ölüm oranı	SKA 3.4.2	Hayır
	1.3.6	Bir ilkokula 400 metre yürüme mesafesindeki nüfus	OECD C	Evet
1.4 Sürdürülebilir	1.4.1	Gecekondu, gayri resmi yerleşim yerleri veya yetersiz konutlarda yaşayan kent nüfusunun oranı	SKA 11.1.1	Evet
	1.4.2	Gini katsayısı	CPI	Hayır
2. Ekonomi				
2.1 Güvenli ve Huzurlu	2.1.1	Çocuk işçiliđine maruz kalan çocuklar	SKA 8.7.1	Hayır
	2.1.2	Ücretsiz ev işleri ve bakım çalışmalarına harcanan zaman	SKA 5.4.1	Hayır
2.2 Kapsayıcı	2.2.1	Eğitim, istihdam veya öğretim sisteminde olmayan gençler (NEET)	SKA 8.6.1	Hayır
	2.2.2	Toplu taşımaya erişim	SKA 11.2.1	Evet
	2.2.3	İşsizlik oranı	CPI	Hayır
	2.2.4	İnternet kullanımı	SKA 17.8.1	Hayır
	2.2.5	Toplu taşımının ödenebilirliği	CPI	Hayır
	2.2.6	Toplu taşıma kullanımı	CPI	Hayır
	2.2.7	Genç işsizliđi	CPI	Hayır
	2.2.8	İstihdamdaki yetişkin nüfus	OECD D	Hayır
2.3 Dayanıklı	2.3.1	Sabit internet geniş bant abonelikleri	SKA 17.6.1	Hayır
	2.3.2	Resmi ve gayri resmi eğitim ve öğretimde gençler ve yetişkinler	SKA 4.3.1	Hayır
	2.3.3	Katma değer yaratmada küçük ölçekli sanayiler	SKA 9.3.1	Hayır
	2.3.4	İş kurma süresi	CPI	Hayır
	2.3.5	Patent başvurusu	OECD 9.5	Hayır
	2.3.6	Tanınmış bir yükseköğretim kurumundan mezuniyet belgesi olan yetişkin nüfus	OECD E	Hayır
2.4 Sürdürülebilir	2.4.1	Alt ulusal borç	CPI	Hayır
	2.4.2	Ortalama hane geliri	CPI	Hayır

3. Çevre				
3.1 Güvenli ve Huzurlu	3.1.1	Ev ve çevresel hava kirliliğine atfedilen ölüm oranı	SKA 3.9.1	Hayır
	3.1.2	Güvenli şekilde arıtılan atık su	SKA 6.3.1	Hayır
	3.1.3	Katı atık toplama ve bertarafı	SKA 11.6.1	Hayır
	3.1.4	Hava kalitesi	SKA 11.6.2	Hayır
3.2 Kapsayıcı	3.2.1	400 metrelik ikametgâh içinde açık alana erişimi olan çocuklar	UNICEF 13	Evet
	3.2.2	15 dk. yürüme mesafesinde en az 1 hektar yeşil şehir alanı (parklar) ve ormanlara erişim	OECD 11.7	Evet
	3.2.3	Kamu kullanımında açık alan oranı	SKA 11.7.1	Evet
	3.2.4	Yasal, idari ve politika çerçeveleri	SKA 15.6.1	Hayır
3.3 Dayanıklı	3.3.1	Yenilenebilir enerji payı	SKA 7.2.1	Hayır
	3.3.2	Ağaç örtüsünde değişim	OECD 15.1	Evet
	3.3.3	İzleme istasyonlarının sayısı	CPI	Evet
	3.3.4	Arazi tüketim oranının nüfus artış hızına oranı	SKA 11.3.1	Evet
	3.3.5	Kişi başına düşen yeşil alan	CPI	Evet
	3.3.6	Tehlikeli atık endeksi	SKA 15.5.1	Hayır
3.4 Sürdürülebilir	3.4.1	Madde ayakizi	SKA 8.4.1	Hayır
	3.4.2	Birim katma değer başına CO2 emisyonu	SKA 9.4.1	Hayır
	3.4.3	Kişi başına üretilen tehlikeli atık miktarı	SKA 12.4.2	Hayır
	3.4.4	Yıllık toplam sera gazı emisyonu	SKA 13.2.2	Hayır
4. Kültür				
4.1 Güvenli ve Huzurlu	4.1.1	Sosyal uyum için kültür	C2030 18	Hayır
	4.1.2	Sanatsal özgürlük	C2030 19	Hayır
4.2 Kapsayıcı	4.2.1	Kültüre erişim	C2030 20	Hayır
	4.2.2	Kültürel katılım	C2030 21	Hayır
4.3 Dayanıklı	4.3.1	Kültürel istihdam	C2030 7	Hayır
	4.3.2	Miras harcamaları	C2030 1	Hayır
4.4 Sürdürülebilir	4.4.1	Mirasın sürdürülebilir yönetimi	C2030 2	Hayır
	4.4.2	İklim Adaptasyonu ve dayanıklılık	C2030 3	Hayır
	4.4.3	Kültür için alan	C2030 5	Evet
5. Yönetişim ve Uygulama				
5.1 Güvenli ve Huzurlu	5.1.1	Şiddet mağdurları	SKA 16.3.1	Hayır
	5.1.2	Fiziksel ya da cinsel taciz mağdurları	SKA 11.7.2	Hayır
	5.1.3	İş hayatında rüşvet	SKA 16.5.2	Hayır
	5.1.4	Mali otonomi	NUA 58	
5.2 Kapsayıcı	5.2.1	(a) Ulusal (b) Yerel meclislerle temsil edilen kadın oranı	SKA 5.5.1	Hayır
	5.2.1a	Ulusal Parlamentolarda kadın temsili	SKA 5.5.1a	Hayır
	5.2.1b	Yerel yönetimlerde kadınların temsili	SKA 5.5.1b	Hayır
	5.2.2	Yasal çerçeveler	SKA 5.1	Hayır
5.3 Dayanıklı	5.3.1	Yerel kaynaklardan sağlanan gelir	CPI	Hayır
	5.3.2	Yerel afet risk azaltım stratejileri	SKA 11.b.2	Hayır
5.4 Sürdürülebilir	5.4.1	Kültür yönetimi	C2030 12	Hayır

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARI

ÇEVRE ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Bu bölümde yer alan “Çevre Alanında İyi Uygulama Örnekleri”, yerel yönetimlerin kentsel sürdürülebilirliğe yönelik katkılarını vurgulamakta ve BM HABITAT’ın SKA Kentleri Kentsel İzleme Çerçevesi’ne uygun bir biçimde gruplandırılmıştır. Belediyeler, çevre alanında gerçekleştirdikleri projelerle hem yerel hem de ulusal düzeyde Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmada önemli roller üstlenmişlerdir. Örnek projeler; çevre koruma ve eğitimi, iklim değişikliği ile mücadele, yenilenebilir enerji kullanımı, su yönetimi ve döngüsel ekonomiyi teşvik etme gibi çeşitli alt başlıklarda yoğunlaşmaktadır.

Bu projeler, kentlerin hem çevresel performansını iyileştirme hem de iklim değişikliği etkilerine karşı dayanıklılığını artırma amacı taşımaktadır. Örneğin, Kadıköy Belediyesinin “Güneş Enerjisi Panelleri İle Kendi Elektrikimizi Üretiyoruz” projesi ve Zeytinburnu Belediyesinin “Çevre Koruma ve Eğitim Merkezi” bir yandan yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik ederken diğer yandan enerji maliyetlerini düşürmekte ve karbon ayak izini azaltmaktadır. Ataşehir Belediyesinin “Farklı Bir Mahalle Mümkün” projesi ve Zeytinburnu Belediyesinin Çevre Koruma ve Eğitim Merkezinde gerçekleştirdiği çevre farkındalığı eğitimleri ve bilinçlendirme faaliyetleriyle çocuklardan yetişkinlere kadar toplumun geniş kesimlerinde farkındalık yaratmaktadır. Bu tür projeler, toplumsal bilinçlenmenin artırılmasını ve sürdürülebilir çevre yönetiminin yaygınlaştırılmasını sağlamaktadır. Bunun yanı sıra Selçuk Belediyesinin “Efes Tarlası Yaşam Köyü Projesi” ile de tarımla ilgili bilinçlenme sağlanırken kariyerini tarım alanında geliştirmek isteyen gençlere sağlanan donanım ile tarım sektöründe eğitilmiş iş gücü istihdamı teşvik edilmekte ve dolayısıyla ekonomik güçlenme de desteklenmektedir.

Belediyelerin çevre alanında projeler üretmeleri, aynı zamanda kentsel yaşamın kalitesini artıran, ekosistemleri koruyan ve doğal kaynakları sürdürülebilir kılan yaklaşımlar olarak öne çıkmaktadır. “Tuzla Yaşam Vadisi İnteraktif Kentsel Mekan Projesi” gibi uygulamalar, ekosistemin kentsel dokuyla entegre edilmesine ve doğal yaşam alanlarının korunmasına yönelik yenilikçi çözümler sunmaktadır. Bu tür projeler, kentlerde biyolojik çeşitliliğin korunmasına ve ekolojik koridorların geliştirilmesine olanak tanır. Ancak sahada gerçekleştirilen incelemeler, biyoçeşitliliğin sürdürülmesi ve yerel ekosistemlerin korunmasına yönelik daha fazla girişime ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır. “Lepistes Balığı Projesi” gibi bazı örnekler, bu alandaki çalışmalara katkı sunmakla birlikte, daha kapsamlı bir yaklaşımın geliştirilmesi gerekliliğini de gözler önüne sermektedir.

Bunun yanı sıra, su yönetimi ve atık yönetimi konularında önemli projeler geliştirilmiş olsa da, iklim değişikliğine uyum sağlama (adaptasyon) alanında daha fazla çalışmaya ihtiyaç

duyulmaktadır. Belediyelerin iklim değişikliğinin mevcut ve gelecekteki etkilerine hazırlıklı olmaları ve yerel toplulukları bu konuda güçlendirmeleri elzemdir. Zeytinburnu Çevre Koruma ve Eğitim Merkezinde yağmur suyu toplama uygulaması ve Çaycuma Belediyesinin Yağmur Suyu Toplama Sistemi Projesi gibi uygulamalar, su kıtlığına karşı direnç geliştirme ve su kaynaklarının sürdürülebilir kullanımını teşvik etme açısından örnek teşkil etse de, benzer projelerin diğer belediyeler tarafından da yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Genel olarak, çevre alanında iyi uygulama örnekleri, belediyelerin sürdürülebilir kentleşme süreçlerinde ne kadar önemli bir rol üstlendiklerini göstermektedir. Ancak, toplumsal katılımı ve kapsayıcılığı artırmak, dezavantajlı grupları daha etkin bir şekilde bu süreçlere dahil etmek ve iklim değişikliği ile mücadeleye yönelik adaptasyon politikaları geliştirmek gerekmektedir. Yerel yönetimler, sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşmada öncü roller üstlenmeye devam ederken bazı alanlarda mevcut boşlukların doldurulması geleceğin kentleri için daha dirençli ve sürdürülebilir çözümler geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

Bu bağlamda, sahada gözlemlenen uygulamaların çeşitliliği ve niteliği, çevre alanında daha geniş bir perspektifle hareket edilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Özellikle biyoçeşitlilik, iklim değişikliğine uyum ve toplumsal katılım alanlarında güçlü adımlar atılması, belediyelerin çevre politikalarında daha kapsayıcı ve bütüncül yaklaşımlar benimsemelerini teşvik edecektir. Sonuç olarak bu örnekler, çevresel sürdürülebilirlik için yerel yönetimlerin kritik katkılarının sadece bir başlangıç olduğunu ve gelecekte gerçekleştirilecek projeler ve iş birlikleri ile çok daha geniş bir etki yaratılabileceğini göstermektedir.

GÜVENLİ ve HUZURLU

1. FARKLI BİR MAHALLE MÜMKÜN

UYGULAYICI: Ataşehir Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Ataşehir Belediyesinin "Farklı Bir Mahalle Mümkün" projesi, iklim değişikliğine dikkat çekerek mahallelerde çevre koruma ve aidiyet bilincini artırmayı hedeflemektedir. Proje kapsamında, sıfır atık bilinciyle çevresel kazanımların sağlandığı, sosyal yardımlaşmayı ve dayanışmayı benimseyen iklim dostu mahalleler oluşturulması amacıyla geziler ve kermesler düzenlenmekte, yerleştirilen kompost makinaları ve eğitimler aracılığıyla farkındalık geliştirilmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 12, 13

2. ÇEVRE KORUMA VE EĞİTİM MERKEZİ

UYGULAYICI: Zeytinburnu Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Zeytinburnu Belediyesi, çevresel sorunların çözümünde ve atık yönetiminde kamusal farkındalığın önemini vurgulayarak, çevresel farkındalık eğitimlerinin verildiği ve belirli hedef gruplara yönelik etkinliklerin düzenlendiği Çevre ve İklim Değişikliği Eğitim Merkezini inşa etmiştir. Merkez içerisinde Zeytinburnu Belediyesinin atık toplama kapasitesini artıran 16 farklı atık grubunun kabul edildiği Birinci Sınıf Atık Getirme Merkezi, organik atıkların işlendiği Kompost Tesisi ve özellikle 9-12 yaş arasındaki çocuklara yönelik bilinçlendirme çalışmalarının ve atölyelerin düzenlendiği Eğitim Binası yer almaktadır. Merkezde ayrıca çatı ve bahçe tarımı faaliyetleri yürütülmekte, yağmur bahçesi ve yağmur hasadı uygulamalarıyla da su israfı önlenmektedir. Merkezde biyoçeşitliliğin önemine vurgu yapmak, çocuklarda bu farkındalığı sağlamak ve zararlı böceklerle mücadele amacıyla karıncadan uğur böceğine, kelebkten peygamberdevesine kadar birçok faydalı böceğe yiyecek, sıcaklık ve barınak sunan mini bir ekosistem olan Böcek Oteli hazırlanmıştır. Ayrıca arıcılık faaliyetleri de yürütülmektedir. Merkezin elektrik ihtiyacı güneş enerjisi sistemleri (GES) kullanılarak sağlanmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 2, 4, 6, 7, 12, 13, 15

KAPSAYICI

3. TUZLA YAŞAM VADİSİ İNTERAKTİF KENTSEL MEKAN

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen Yaşam Vadileri Projesi'nin bir parçası olan Tuzla Yaşam Vadisi İnteraktif Kentsel Alan Projesi, İstanbul'un önemli ekosistemleri olan ormanları ve denizleri yeşil koridorlarla buluşturarak ekosistemi hem yerel hem kentsel ölçekte güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Proje kapsamında koruma-kullanma dengesi gözetilerek doğal yaşamın canlandırıldığı ve rekreasyon alanlarının geliştirildiği bir kentsel park alanı oluşturularak Tuzla Deresi'nin kollarından biri olan Umur Deresi (Doğandere) boyunca kullanılmayan alanların hemşehrilerin kullanımına kazandırılması hedeflenmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 13, 15, 16, 17

DAYANIKLI

4. GÜNEŞ ENERJİSİ PANELLERİ İLE KENDİ ELEKTRİĞİMİZİ ÜRETİYORUZ

UYGULAYICI: Kadıköy Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Kadıköy Belediyesi 2020-2024 Stratejik Planı ve Kadıköy Belediyesi Sürdürülebilir Enerji ve İklim Adaptasyon Eylem Planında yer alan "Kadıköy'de kişi başına düşen sera gazı salımlarının 2030 yılına kadar %40 azaltılması" hedefleri kapsamında, yenilenebilir enerji çalışmalarından olan Güneş Enerjisi Santrali kurulumunun gerçekleştirilebilmesi için belediyenin uygun hizmet birimlerinde gerekli fizibilite çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar sonucunda Kadıköy Belediyesi Evlendirme Dairesinin çatısına kurduğu güneş panelleri ile kendi elektriğini üretmeye başlamıştır. İklim değişikliğinin olumsuz etkileri ile mücadele etmek amacıyla çalışmalar yürüten Kadıköy Belediyesi bir taraftan maddi tasarruf elde ederken diğer taraftan güneş panelleriyle kendi kurumsal binalarındaki karbon salınımını da azaltmayı amaçlamaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 7, 12, 13

5. YAĞMUR SUYU TOPLAMA SİSTEMİ PROJESİ

UYGULAYICI: Çaycuma Belediyesi (Zonguldak)

ÖZET: Çaycuma'da küresel ısınma ve kuraklıkla mücadele farkındalığı geliştirmeyi amaçlayan proje kapsamında, taban alanı 200 metrekare ve üstü olan yeni binalarda yağmur suyu toplama sistemi zorunlu hale getirilmiştir. Sistem kullanıcılarının su faturalarında %30 indirim yapılarak teşvik uygulaması hayata geçirilmiştir. Sistemin kullanıldığı binalarda toplanan sular, evlerin rezervuarlarında ve peyzaj sulamalarında kullanılmaktadır. Proje hedefleri doğrultusunda "Yağmur Suyu Toplama ve Kullanım Yönetmeliği" oluşturulmuş ve belediye binasında örnek sistem kurulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 6, 9, 11, 13

6. EFES TARLASI YAŞAM KÖYÜ PROJESİ

UYGULAYICI: Selçuk Belediyesi (İzmir)

ÖZET: Efes Tarlası Yaşam Köyü; doğayla uyumlu üretim ile herkes için sağlıklı, besleyici ve erişilebilir gıdayı mümkün kılmayı, üreticiler ile tüketicilerin etkileşimde olmasını, çocukları doğanın ve yaşamın bilgisiyle donatarak onların sosyal bireyler olarak yetişmelerini mümkün kılmayı hedefleyen bir projedir. Proje kapsamında gençlerin yaşam köyünde edindikleri özgüven ve donanım ile üreten Türkiye'ye güç vermesi ve kariyer planlaması hizmetiyle kariyerlerinde gelişim sağlanması amaçlanmaktadır. Efes Tarlası Yaşam Köyü projesi kapsamında alanda Efes Tarlası Tohum Merkezi, Toprak Okulu Binası, Toprak Kafe, Toprak Kütüphanesi ve İsmail Hakkı Tonguç Tarım Müzesi bulunmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 2, 11, 12, 13

SÜRDÜRÜLEBİLİR

7. LEPİSTES BALIĞI

UYGULAYICI: Mersin Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Mersin Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi akademisyenlerden görüş alınarak geliştirilen ve ekosistemi bozmadan vektörle (sivrisinekle) mücadeleyi odağına alan proje kapsamında Mersin’de tarımsal amaçla kullanılan sulama göletlerine lepistes balıkları bırakılmıştır. Balıklar, havuzlardaki sivrisinek larvalarını yiyerek yok olmalarını sağlamakta ve sivrisinek üremesinin önüne geçmektedir. Hiçbir kimyasal kullanılmadan sivrisinek üremesinin önüne geçen uygulama sayesinde, pestisit doğaya verdiği zararlar azaltılmakta ve pestisit harcamalardan da tasarruf edilmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 6, 11, 15, 17

8. HER EVE BİR BİSİKLET PROJESİ

UYGULAYICI: Altınova Belediyesi (Yalova)

ÖZET: “Her Eve Bir Bisiklet, Her Evde Hareket, Her Yerde Bereket Olacak” sloganı ile Türkiye’nin en kapsamlı bisiklet projesini başlatan Altınova Belediyesi, ilçenin bisiklet kentine dönüştürülmesi için çevreci bir proje üretmiştir. Düz bir morfolojiye sahip olan Altınova ilçesi, Her Eve Bir Bisiklet Projesi ile Türkiye’de bir ilke imza atmıştır. Belediye her haneye bir bisiklet dağıtımını yaparak ve proje ile eşgüdümlü bisiklet yollarını düzenleyerek; kentliyi bisiklet kullanımına teşvik etmeyi, karbon salınımını azaltmayı ve çocukları mutlu etmeyi amaçlamaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 12

9. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA AMAÇLARINI ANA AKIMLAŞTIRMA STRATEJİ RAPORU VE EYLEM PLANI

UYGULAYICI: Tunceli Belediyesi

ÖZET: Tunceli Belediyesinin paydaş görüşlerini alarak vizyon ve eylem planını oluşturmayı ve hayata geçirmeyi amaçlayan proje kapsamında; Yerelde Ekolojik Kriz ile Mücadele Atölyesi, Dersim'in Biyoçeşitliliğinin Korunması Atölyesi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Atölyesi ve Ortaklık Geliştirme ve Savunuculuk İçin Strateji Atölyesi düzenlenmiştir. Bireysel ve toplumsal farkındalığı artırmanın yanı sıra kentin sürdürülebilirliğine katkı sağlamak amacıyla strateji ve eylem planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 13, 16, 17

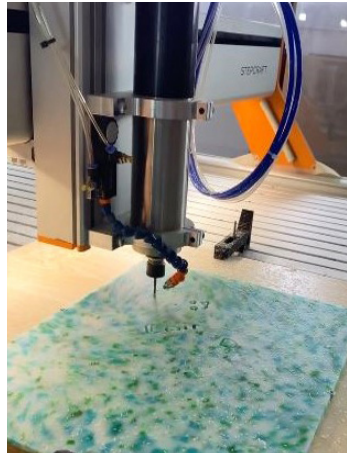
10. İSTANBUL DÖNGÜSEL İŞLER ATÖLYESİ

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Döngüsel İşler Atölyesi (DİA), Horizon 2020 Pop-Machina projesi kapsamında 7 Avrupa şehriden biri olan İstanbul'un "birlikte üretim" atölyesidir. Atölye'de atık malzemelerin ham maddeye dönüştürülerek doğal kaynak kullanımının azaltılması ve üreticilerin ekonomisine katkı sunmak hedeflemektedir. Dezavantajlı ve hizmete erişimi zor olan vatandaşlara ulaşarak üretim potansiyellerini ortaya çıkarabilecekleri, tanışıp fikir alışverişinde bulunarak etkinliklere katılabilecekleri, teknik destek alabilecekleri, projelerine prototipler üretebilecekleri bir ortaklaşa çalışma ve üretim alanı olan DİA, yüksek sosyal etki yaratmayı hedeflemektedir. Bu doğrultuda üniversiteler, sivil toplum kuruluşları, dernekler ve girişimcilerle iş birlikleri yapılmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 4, 8, 12, 13

EKONOMİ ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Bu bölümde yer alan “Ekonomi Alanında İyi Uygulama Örnekleri” yerel yönetimlerin ekonomik kalkınmayı desteklemek, yerel ekonomileri güçlendirmek ve toplumsal refahı artırmak için geliştirdikleri projeleri kapsamaktadır. Ekonomik alanda iyi uygulama örnekleri; toplumsal kapsayıcılığı artırma, istihdamı destekleme, girişimciliği teşvik etme ve yerel üretim kapasitelerini güçlendirme gibi çeşitli hedefler doğrultusunda tasarlanmıştır. Belediyeler, bu alanda uyguladıkları yenilikçi projelerle ekonomik büyüme ve kalkınmanın daha sürdürülebilir ve adil bir şekilde gerçekleşmesine katkı sunmaktadırlar.

Bu projelerin birçoğu, özellikle kadınlar, gençler ve dezavantajlı diğer gruplar gibi ekonomik fırsatlara erişimde kısıtlamalara maruz bırakılan kesimleri hedeflemektedir. Örneğin, İzmit Belediyesinin “Kadın Girişimciler Merkezi (İZGİM)”, kadınların ekonomik hayata katılımını artırmak ve girişimcilik becerilerini geliştirmek amacıyla çeşitli eğitimler ve destekler sunmaktadır. Bu tür projeler, yerel ekonomiyi canlandırmakla kalmayıp aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğine ve kadın güçlenmesine de katkı sağlamaktadır.

Belediyelerin ekonomik alanda uygulama üretmeleri, ekonomik büyümeyi toplumsal fayda ile bütünleştiren yaklaşımların yaygınlaşmasına hizmet eder. Özellikle sürdürülebilir ve yerel üretimi destekleyen projeler, hem yerel ekonominin direncini artırmakta hem de dışa bağımlılığı azaltmaktadır. İzmir Konak Belediyesinin “İzmir Çevreci Atık Toplayıcıları Kooperatifi” gibi girişimler, hem çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamakta hem de yerel iş gücü için daha güvenli ve sürdürülebilir iş ortamları yaratmaktadır. Sakarya Büyükşehir Belediyesinin “54 Katılımlı Arıcılık Projesi” ise bal üretimini teşvik etmek amacıyla arıcıları destekleyen ve garanti altına alan bir uygulamadır. Bu tür projeler, belediyelerin hem yerel ekonomik kalkınma hem de sosyal adalet hedeflerine hizmet eden bütüncül yaklaşımlar benimsediğini göstermektedir.

Ancak ekonomik alanda gerçekleştirilen uygulamaların saha gözlemleri, projelerin belirli alanlarda yoğunlaştığını ve bazı alanlarda hala ciddi boşluklar olduğunu da ortaya koymaktadır. Yerel yönetimlerin genellikle istihdamı destekleme, girişimciliği teşvik etme ve sosyal girişimcilik alanlarında aktif projeler geliştirdiği gözlemlenirken, inovasyon ve ileri teknolojiye dayalı ekonomi alanında daha sınırlı sayıda uygulama mevcut olduğu görülmektedir. Örneğin, Bursa Büyükşehir Belediyesinin “B-Cube Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Merkezi”, teknoloji ve inovasyon tabanlı yerel ekonomik gelişmeyi hedeflerken, bu tür projelerin diğer belediyeler tarafından da benimsenmesi, ekonomik rekabet gücünü artırmak için önem arz etmektedir.

Diğer yandan sahada yapılan uygulamaların incelenmesi, ekonomik adalet ve eşitlik perspektifinin daha fazla gözetilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır. Belediyelerin, ekonomik kalkınma projelerinde toplumsal katılımı ve dezavantajlı grupların ekonomik fırsatlara erişimini artıran stratejilere daha fazla odaklanması gerekmektedir. "Nilüfer Sosyal Girişimcilik Merkezi" gibi girişimler, sosyal girişimcilik yoluyla toplumsal sorunlara ekonomik çözümler üretme potansiyeli taşımaktadır; ancak bu tür yaklaşımların yaygınlaştırılması yerel ekonomik kalkınmanın sosyal etkisini artıracaktır.

Sonuç olarak bu alandaki iyi uygulama örnekleri, belediyelerin ekonomik büyüme ve kalkınmayı sürdürülebilir ve adil bir şekilde desteklemeye yönelik çabalarını yansıtmaktadır. Ancak yerel yönetimlerin daha inovatif, ileri teknolojiye dayalı ve kapsayıcı ekonomik kalkınma politikalarını benimsemeleri, ekonomik direnç ve sürdürülebilirliğin sağlanması açısından kritik önem taşımaktadır. Ekonomik kalkınmanın toplumsal faydayı önceleyen, kapsayıcı ve yenilikçi yaklaşımlar temelinde şekillendirilmesi, yerel yönetimlerin bu alandaki etkisini ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına katkısını artıracaktır.

KAPSAYICI

11. İZMİT KADIN GİRİŞİMCİLER MERKEZİ (İZGİM)

UYGULAYICI: İzmit Belediyesi (Kocaeli)

ÖZET: Kadınları girişimciliğe teşvik etmeyi odağına alan İZGİM projesi, genç kadın girişimcileri ve kadınlara ait yeni işletmeleri desteklemektedir. Kadınların üretim faaliyetlerini desteklemenin yanı sıra kapasite geliştirme eğitimleri, ekipman destekleri ve finansal kaynaklara erişim imkanı sunmaktadır. Ayrıca düzenlenen açık pazarlar, söyleşiler ve atölyeler aracılığıyla kadınların sosyal hayata katılımının artırılması amaçlanmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 5, 10, 11, 16

12. İZMİR ÇEVRECİ ATIK TOPLAYICILAR KOOPERATİFİ İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

UYGULAYICI: Konak Belediyesi (İzmir)

ÖZET: Konak Belediyesi geçimini kağıt, ambalaj, metal gibi atıkları toplayarak sağlayan ve kayıtlı istihdama dahil olamayan geri dönüşüm işçilerini tek çatı altında buluşturarak; işçilerin sosyal haklarının güvence altına alınmasını sağlamak, yaşam koşullarını iyileştirmek ve geri dönüşüm işçilerini değerlendirilebilir atık toplama sistemine entegre etmek amacıyla İzmir Çevreci Atık Toplayıcıları Kooperatifi ile iş birliği protokolü imzalamıştır. Bu protokol; geri dönüşüm işçilerinin kayıt altına alınarak güvenceli şekilde daha iyi ekonomik kazanç elde etmelerine destek olmayı ve çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamayı amaçlamaktadır. Kooperatif protokol süresince cam, karton, plastik, metal gibi geri dönüştürülebilir atıkların haftalık, aylık ve yıllık olarak toplama miktarlarını bildirme ve bununla ilgili tüm belgeleri belediyeye iletmekle yükümlü duruma gelmiştir. Ayrıca kooperatif toplanan atıklara ait güncel satış fiyatlarını, piyasa rayiç fiyatlarının altında olmayacak şekilde belediye ile mutabık kalarak belirlemekte; böylelikle bir yandan haklarını korurken diğer yandan toplanan atıkların kayıt altına alınarak belgelendirilmesi sağlanmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 8, 11, 12

13. KARADENİZ'DE PEDAL ÇEVİRELİM

UYGULAYICI: Sakarya Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Karadeniz'de Pedal Çevirelim projesi, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen Karadeniz Havzasında Sınır Ötesi İş Birliği Programı kapsamında uygulanmıştır. Projenin temel amacı; ortakların ülkelerinde turistik/kültürel sektörleri geliştirerek sürdürülebilir büyüme ve ortak çevresel koruma yoluyla Karadeniz Havzası bölgelerindeki insanların refahını iyileştirmektir. Proje, özellikle büyüyen bisiklet turizmi sektöründe yeni girişimci sayısını artırmayı, bu sektörden ekonomik katma değer üreten girişimcileri geliştirmeyi ve turizm işletmeleri tarafından bisiklet turizmi faaliyetlerinin çeşitlendirilmesini, var olan potansiyeli akıllı uygulamalar geliştirerek ve bu uygulamalarla birleştirerek alandaki insan ve kurum kapasitelerini arttırmayı amaçlamaktadır. Projenin, Sakarya Büyükşehir Belediyesi lider ortak olmak üzere, Bulgaristan, Romanya, Ukrayna ve Gürcistan'dan ortakları bulunmaktadır. Projenin faaliyetleri arasında bisiklet rotaları belirleme ve bu rotaların tanıtımını sağlamak için mobil aplikasyon hazırlanması, girişimcilik ve iş geliştirme eğitimlerinin verilmesi, turizm fuarlarına katılım, ortak bir stratejik belge hazırlanması, Sakarya'da uluslararası bir bisiklet festivalinin düzenlenmesi bulunmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 11, 12, 17

14. 54 KATILIMLI ARICILIK PROJESİ

UYGULAYICI: Sakarya Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: 54 Katılımlı Arıcılık projesi kapsamında Sakarya Büyükşehir Belediyesi, arıcıları üretime teşvik etmek amacıyla %75 hibe desteği ve eğitim desteği vermektedir. Proje arı üretiminin yanı sıra polen, arı sütü, arı zehiri, propolis, oğul arı ve bal üretimi ile Sakarya'da arıcılığı Türkiye'ye model haline getirmeyi amaçlamaktadır. "Sakarya Irkı" arılarını ve kovan sayısını artırarak bal üretiminde Türkiye'yi zirveye taşımak hedeflenmiştir ve üretilen ballar "Bal54" markasıyla ihraç edilmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 2, 8

15. ODUNPAZARI TEKSTİL ATÖLYESİ

UYGULAYICI: Odunpazarı Belediyesi (Eskişehir)

ÖZET: Kadınların meslek edinmesini ve çalışma hayatına katılımını teşvik etmeyi amaçlayan proje kapsamında Tekstil Atölyesi kurulmuştur. Atölyelerde eğitim ve ekipman desteği alan kadınların, Atölye'de eğitimci olarak istihdam edilmesi projenin temel hedeflerindedir. Ayrıca Odunpazarı Belediyesinin ihtiyaç duyduğu personel kıyafetlerinin Atölye'de üretilerek belediye bütçesinden tasarruf edilmesi hedeflenmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 5, 8, 10, 12

16. FİKİR SİZDEN, DESTEK BİZDEN PROJESİ

UYGULAYICI: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Fikir Sizden, Destek Bizden projesi, Kocaeli il sınırları içinde kırsalda ikamet eden vatandaşların gelir ve refah düzeyinin iyileştirilmesi, kırsal ekonomik alt yapının güçlendirilmesi ve tarımsal ürünlerin daha iyi değerlendirilmesi amacıyla kooperatiflerin desteklenmesini amaçlamaktadır. Projesi kapsamında kadın ve genç çiftçilere öncelik verilmesi koşuluyla %75 hibe desteği verilmektedir. 2022 yılında 7 kooperatife destek veren projede anahtar-teslim modern sera kurulumu, çapa makinesi, sulama sistemi, yem bitkisi, karabuğday ve sebze tohumu, fide, arı kovanı ve ekipmanları, depo ve tarımsal alet ve ekipman desteğinde bulunulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 2, 5, 8

17. GENÇ YETENEK GELİŞİM PROGRAMI

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İBB Akademi'nin Genç Yetenek Gelişim Programı kapsamında 30 yaş altı gençlerin hem mesleki hem kişisel bilgi ve becerilerini artırarak iş hayatına hazırlanması hedeflenmektedir. Programda geleceğin yetkinliklerini kazandırmak üzere e-egitim ve webinarlar, İstanbul'un deneyimleneceği saha çalışmaları, yepyeni fikirlerin projeye dönüştüğü gelişim kampı ve kariyer fırsatlarının yakalanacağı sektörel buluşmalar yer almaktadır. İBB Genç Yetenek Gelişim Programı, İBB'nin kamudaki işgücü niteliklerini artırmayı hedefleyen bir program olarak 2021 yılından bu yana 3 bin 985 kişiyi mezun etmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 4, 8, 10, 17

DAYANIKLI

18. NE10 ŞEHİR ARAŞTIRMALARI VE TEKNOLOJİ GELİŞTİRME MERKEZİ

UYGULAYICI: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi NE10 Şehir Araştırmaları ve Teknoloji Merkezinde teknoloji üretimine yönelik bilinç oluşturulması hedeflenmektedir. Kentsel hizmetlerde, "Yenilikçi Belediyecilik Yaklaşımını" esas alan Merkez, kendini sürekli geliştirebilen bilgi ve uzmanlığa dayalı bir hizmet perspektifini benimsemektedir. Kentin ve hemşehrilerin gelecekteki ihtiyaçlarına veriye dayalı öngörülerle çözümler üretmek projenin temel hedeflerindedir. Merkez; İstihdam ve İnsan Kaynakları Geliştirme, Girişimcilik ve Kuluçka, Kent Araştırmaları ve Proje Geliştirme, Genç Teknoloji birimlerinden oluşmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 4, 8, 9, 11

19. B-CUBE AKILLI ŞEHİRCİLİK VE İNOVASYON MERKEZİ

UYGULAYICI: Bursa Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: B-Cube Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Merkezinin amacı yerli ve milli teknoloji hamlesine katkı sağlayacak ürün geliştirme süreçlerini iyileştirmek ve nitelikli insan kaynağını yetiştirmektir. Bu kapsamda, Bursa'nın akıllı şehircilik vizyonunda şehrin ihtiyaçlarına inovatif çözümler öneren ve yerli teknolojiler üreten girişimcilere gelişim fırsatı sunacak bir ekosistem oluşturulması amaçlanmaktadır. B-Cube Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Merkezi "akıllı şehirler" odak alanında hizmet kapsamını farklılaştırmıştır. Merkezin faaliyet alanları ise kuluçka programları, ticarileştirme ve yatırım destek çalışmaları, eğitim programları ve ürün deneyimleme sahnesidir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 8, 9, 17

20. NİLÜFER SOSYAL GİRİŞİMCİLİK MERKEZİ

UYGULAYICI: Nilüfer Belediyesi (Bursa)

ÖZET: Bursa'da sosyal girişim potansiyelini geliştirmeyi ve sosyal sorunlara kalıcı çözümler getirmeyi hedefleyen proje kapsamında, yenilikçi iş fikirleri olan girişimcilere rehberlik edilmesi ve melek yatırımcı ağı ile proje fikirlerinin fon desteği olarak hayata geçirilmesi amaçlanmaktadır. Eğitim ve etkinlik alanı, atölye, paylaşımlı ofis alanı ve sosyalleşme alanları kurulan merkezde, sosyal etki odaklı çalışmalar ve deneyim paylaşımı sağlamayı amaçlayan faaliyetler gerçekleştirilmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 8, 10, 11

KÜLTÜR ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Bu bölümde yer alan “Kültür Alanında İyi Uygulama Örnekleri”, yerel yönetimlerin kültürel mirasın korunması, kültürel çeşitliliğin teşvik edilmesi ve toplumsal katılımın artırılması amacıyla geliştirdikleri projeleri içermektedir. Belediyeler, kültürel alanda uyguladıkları bu projelerle kültür ve sanatın toplumsal hayatın merkezine yerleşmesini sağlamak ve kültürel kalkınmanın sürdürülebilirliğini güvence altına almaktadır. Yerel yönetimler, bu tür uygulamalarla kent yaşamının estetik ve sosyal boyutunu zenginleştiren, toplulukların kültürel kimliğini güçlendiren ve sosyal dayanışmayı teşvik eden birçok yenilikçi girişime imza atmaktadır.

Belediyelerin kültür alanında gerçekleştirdiği projeler, hem tarihsel ve kültürel mirasın korunmasına hem de modern ve çağdaş kültürel etkinliklerin desteklenmesine odaklanmaktadır. Örneğin, Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin “Bebek Kütüphanesi Projesi” kültürel eğitimi en erken yaşlardan itibaren destekleyerek, kültürel bilinç ve duyarlılığın toplumda yaygınlaşmasına katkı sunmaktadır. Aynı şekilde, Datça Belediyesinin “Demokrasi Evi Projesi” tarihi bir yapıyı restore ederek hem kültürel mirası korumakta hem de toplumsal diyalogu ve katılımı artıran bir kültürel merkez işlevi görmektedir. Kültür alanında anlatılan bu projeler, toplumsal kapsayıcılığı ve kültürel çeşitliliği teşvik ederek, yerel yönetimlerin kültürel kalkınma süreçlerindeki kritik rolünü gözler önüne sermektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin “Koltuk Senin Projesi” ise gençlere kültür ve sanat etkinliklerine ücretsiz erişim imkânı sunarak, kültürel katılımı artırmakta ve sanatın toplumsal yaşamdaki yerini güçlendirmektedir.

Ancak yerel yönetimlerin, kültürel mirasın korunması ve kültürel etkinliklerin desteklenmesi alanında aktif projeler geliştirdiği gözlemlenirken, modern kültürel altyapıların geliştirilmesi ve inovatif kültürel projelerin uygulanması konusunda eksiklikler bulunmaktadır. Örneğin, kültür-sanat üreticilerine destek sağlayan ve kültürel yaratımın sürekliliğini teşvik eden “İzmir Kültür ve Sanat Fonu (İZKF)” gibi destek projelerinin diğer belediyelerde de yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Kültürel alanda yapılan çalışmaların bir diğer önemli yönü, kültür-sanat etkinliklerinin toplumsal katılımı artıracak şekilde tasarlanması ve tüm toplumsal kesimlere hitap etmesidir. Bazı projeler, özellikle dezavantajlı grupların kültürel hayata katılımını artırmaya yönelik kapsayıcı yaklaşımlar sunmaktadır. Örneğin, Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin “komeksepeti.com Projesi”, kursiyerlerin el emeği ürünlerini dijital bir platformda satışa sunarak, yerel ekonomiye ve kültürel girişimciliğe katkı sağlamaktadır. Bu tür kapsayıcı ve

yenilikçi projelerin sayısının artırılması, kültürel kalkınmanın toplumsal boyutunu daha da güçlendirecektir.

Sonuç olarak, kültür alanında iyi uygulama örnekleri, belediyelerin kültürel değerleri koruma, toplumsal katılımı artırma ve kültürel çeşitliliği teşvik etme konusundaki kararlılığını göstermektedir. Ancak, kültürel kalkınma projelerinin daha geniş bir yelpazede ve daha inovatif yöntemlerle uygulanması, yerel yönetimlerin kültür politikalarının etkisini ve sürdürülebilir kalkınma hedeflerine katkısını artıracaktır. Bu bağlamda, kültürel mirasın korunması, modern kültürel altyapının geliştirilmesi ve dezavantajlı grupların kültürel hayata katılımını sağlayacak yeni stratejiler benimsenmelidir. Belediyelerin bu alandaki çabaları, kültürel kalkınmanın toplumsal uyum ve dayanışmayı destekleyen, yenilikçi ve kapsayıcı bir anlayışla daha da ileri taşınmasına katkıda bulunacaktır.

GÜVENLİ ve HUZURLU

21. AÇIK EV

UYGULAYICI: Şişli Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Şişli Belediyesi, Açık Ev Projesi'ni İsveç Yerel Yönetimler ve Bölgeler Birliği (SKL) ve Marmara Belediyeler Birliği iş birliğinde hayata geçirmiştir. Açık Ev göçmen, mülteci ve sığınma kapsamında olan kişilerle; belediye birimleri, dernekler, mahalle inisiyatifleri ve sosyal girişimlerin toplanma ve etkinlik düzenleme ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuş çok işlevli salondur. Sosyal ve kültürel fayda gözetilen bu çalışma ile farklı kültürlerden toplulukların bir arada yaşamı deneyimleyebilecekleri bir alan oluşturulması amaçlanmaktadır. Açık Ev ile Şişli Belediyesi, sivil toplum kuruluşları ve ilçe paydaşları ile birlikte düşünmek ve sosyal uyumda sürdürülebilirliği sağlamak için ortak mekânlar yaratmanın önemli olduğunu vurgulamaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10,16

KAPSAYICI

22. DEMOKRASİ EVİ

UYGULAYICI: Datça Belediyesi (Muğla)

ÖZET: Proje kapsamında, 1885 yılında yapılan Türkiye'nin en küçük cezaevi, Datça Belediyesi tarafından restore edilerek Demokrasi Evine dönüştürülmüştür. 2002 yılına kadar cezaevi olarak kullanılan yapı, cezaevi kapatıldıktan sonra bakımsızlıktan harabe haline gelmiştir. Datça Belediyesi tarafından kamulaştırılan yapının restitüsyon çalışmaları Datça Belediyesinin öz kaynaklarıyla tamamlanmıştır. Demokrasi Evi kültürel ve sanatsal etkinliklere ev sahipliği yapmasının yanı sıra içerisinde 4000'den fazla kitap ve basılı materyal olan bir kütüphane barındırmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10,11

23. BEBEK KÜTÜPHANESİ

UYGULAYICI: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: 0-5 yaş arası bebeklere ve annelere özel olarak tasarlanmış bir kütüphane olan Bebek Kütüphanesi, bebeklerin özel günleri için ayrılan kutlama odası, dil gelişim atölyesi, duyu bütünleme atölyesi, ritim ve müzik atölyesi, hareket gelişim atölyesi gibi alanları içermektedir. Ayrıca annelik ve babalık, beslenme ve çocuk bakımı konularında eğitici kitapların bulunduğu 3000 kitaplık bir kütüphane kurulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2024

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 4, 10

24. KOLTUK SENİN

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Kültür AŞ ve kültür sanat sektörü iş birliğiyle hayata geçirilen "Koltuk Senin" uygulaması ile 24 yaş ve altı İstanbullulara kültür sanat etkinliklerinden ücretsiz faydalanma fırsatı sunmaktadır. "Koltuk Senin", şu ana kadar Borusan Müzik Evi, Süreyya Operası, Cemal Reşit Rey (CRR) Konser Salonu, Turkcell Vadi, Festival Park Yenikapı, Maximum Uniq Box, Festival Park Kadıköy ve Harbiye Cemil Topuzlu Açıkhava Tiyatrosu'nda gerçekleştirilen etkinliklerdeki boş koltukları ücretsiz olarak gençlerle buluşturmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1,10,17

DAYANIKLI

25. EXPO 2021

UYGULAYICI: Hatay Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Expo 2021, Hatay'ın "Medeniyetler Bahçesi" temasını vurgulayarak kentin geçmişini, biyolojik çeşitliliğini, birçok medeniyete ev sahipliği yaparak ve geçmişten günümüze farklı dinleri bir arada barış içinde barındırarak elde etmiş olduğu kültürel ve gastronomik çeşitliliğini göstermek, aynı zamanda farklı kültürlerin kaynaşmasına yardımcı olmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. 2 ilçede toplam 300 dönümlük bir arazi üzerine kurulan fuar alanlarında Sürdürülebilir Kalkınma ve Organik Tarım, İyi Bir Hayat İçin İyi Gıda, Sağlık İçin Tıbbi ve Aromatik Bitkiler, Kültürel Kardeşlikte Yaratıcı Yollar temaları altında 23 farklı konseptte etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 8, 9, 11, 16, 17

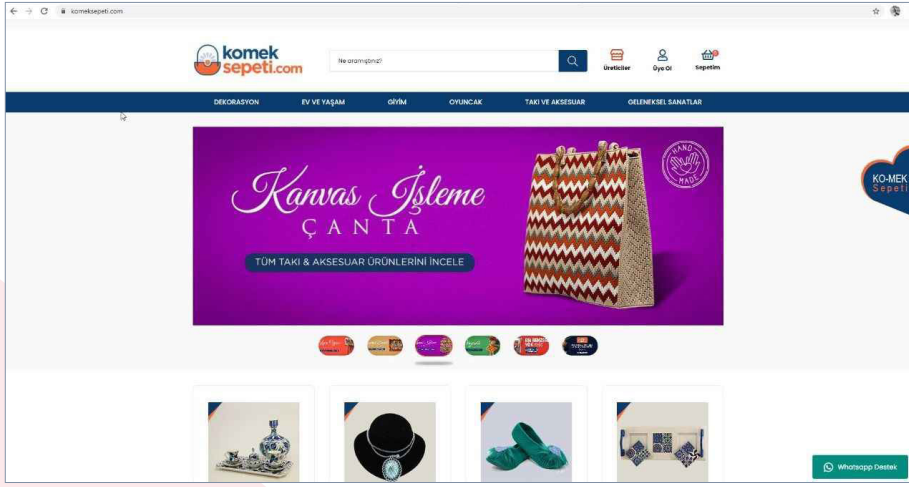
26. KOMEKSEPETİ.COM

UYGULAYICI: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: komeksepeti.com Kocaeli Büyükşehir Belediyesinin KO-MEK kursiyerlerinin el emeği eserlerini satabilecekleri, gelir elde ederek aile bütçelerine katkı sağlayabilecekleri bir "dijital pazar" projesidir. Proje ile kursiyerlerin aile bütçesine, girişimciliğe ve istihdama katkı sağlaması, dezavantajlı grupların üretime teşvik edilmesi, mevcut ürün satışlarının hızlandırılması ve Kocaeli'ne özgü Kandıra bezi, Hereke halısı, Karamürsel sepeti gibi geleneksel sanatların yaşatılması hedeflenmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 5, 8, 10, 11

27. İZMİR KÜLTÜR VE SANAT FONU (İZKF)

UYGULAYICI: İzmir Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Özel sektör ve sivil toplumda faaliyet gösteren kültür üreticileri ve sanatçıların, belirlenen şeffaf kriterlere uygun olarak önerdikleri projelere destek sağlamak amacıyla kurulmuştur. İZKF, ekonomik canlanma, yaşanabilirlik artışı ve kapsamlı kalkınmaya katkı sağlayacak kültürel üretimi ve paylaşımı teşvik etmek için bağımsız bir Değerlendirme Komisyonu tarafından değerlendirilen bütüncül bir "Kültür ve Sanat Destek Programı" olarak faaliyet göstermektedir. Bu program, kültür ve sanatın kent hayatının merkezine yerleşmesini destekleyerek yaygınlaşmasına ve toplumsal etkileşimin artmasına önemli katkılar sunmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 16

SÜRDÜRÜLEBİLİR

28. İDA MADRA JEOPARK

UYGULAYICI: Balıkesir Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İda Madra Jeoparkı, kırsal kesimde yaşayan insanların kendi bölgelerinde bulunan jeolojik, doğal ve kültürel değerler hakkında farkındalık sahibi olmasını, kırsal alanları cazip hale getirmeyi, bölgesel eşitsizlikleri ortadan kaldırmayı, doğal ve sosyo-kültürel özellikler ile tarihsel mirasın korunarak gelecek kuşaklara aktarılmasını amaçlamaktadır. Balıkesir'in tamamı, Çanakkale'nin Ayvacık ve Ezine ilçeleri ile İzmir'in Bergama ilçesini kapsayan ve toplam on yedi bin kilometrekare alana sahip İda Madra Jeoparkı, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi öncülüğünde, İzmir Büyükşehir Belediyesinin iş birliği ile UNESCO Dünya Jeoparklar Ağına katılmıştır. İda Madra Jeoparkının daha iyi yönetilmesi adına jeoparkı kapsayan belediyelerin bulunduğu bir belediyeler birliği de kurulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2019

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 17

29. İBB MİRAS

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İBB Miras Projesi, İstanbul'un kültür ve sanat kapasitesinin artırılması, kültüre erişimin kolaylaştırılması ve kent yaşamının canlılığına katkıda bulunacak kültür ve sanat projelerinin desteklenmesi amacıyla hayata geçirilmiştir. Kültür varlığı restorasyonunu sadece bir inşaat faaliyeti olarak değil, çok yönlü bir iyileşme süreci olarak gören İBB Miras; Haliç Tersanesi, Büyükkada Taş Mektep, Yerebatan Sarnıcı gibi restorasyon projeleriyle kültürel mirasın fiziksel olarak korunmasının yanı sıra, şehir hayatında görünür ve deneyimlenir kılınmasını hedeflemektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2019

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 4, 11, 16

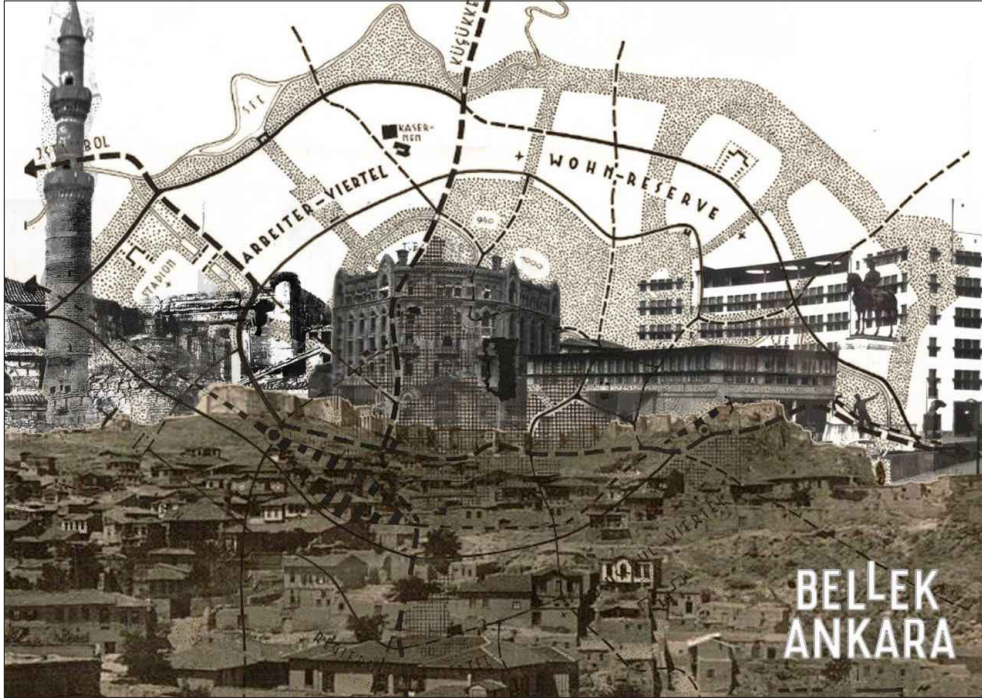
30. BELLEK ANKARA

UYGULAYICI: Ankara Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Bellek Ankara Projesi, Ankara'nın köklü tarihi yapısı ve kent kimliğinin bilinir kılınması ile bu değerlere sahip çıkmayı amaçlamaktadır. Şehrin sahip olduğu mekânsal değerlerin birçoğu günümüzde hala ayakta olmasına rağmen kentliler tarafından bilinmemekte, gündelik hayatı tanımlayan toplumsal değerlerin zaman içinde unutulması kentsel kimliğin sürekliliğine engel olmaktadır. Ankara'nın kentsel kimliğini oluşturan, mekânsal ve toplumsal değerlerini saptayan, belgeleyen ve paylaşımına açan bu proje, söz konusu değerlerin bilinir kılınmasını ve böylece bu değerlere sahip çıkılmasını amaçlamaktadır. Proje kapsamında Kentin Mekânsal Değerleri, Kentin Toplumsal Değerleri, Kentin Hikâyeleri gibi çalışmalar gerçekleştirilmiş ve web sitesi üzerinden paylaşımına açılmıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 16

TOPLUM ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

“Toplum Alanında İyi Uygulama Örnekleri” başlığı altında toplanan projeler, yerel yönetimlerin toplumsal refahı artırmak, sosyal adaleti sağlamak ve toplumun her kesimine eşit fırsatlar sunmak için gerçekleştirdikleri çalışmaları içermektedir. Bu projeler, toplumsal katılımı ve kapsayıcılığı artırma, dezavantajlı grupların ihtiyaçlarına yönelik çözümler geliştirme ve toplumun genel yaşam kalitesini yükseltme hedeflerini taşımaktadır. Yerel yönetimler, bu alanda geliştirdikleri yenilikçi uygulamalarla toplulukların sosyal bütünlüğünü ve dayanışmasını güçlendirmeye odaklanmışlardır.

Toplum alanında gerçekleştirilen iyi uygulama örnekleri, sosyal politikaların yerelde nasıl şekillendiğini ve bu politikaların toplumsal ihtiyaçlara nasıl yanıt verdiğini ortaya koymaktadır. Örneğin, Maltepe Belediyesinin “Toplu Taşımaya Ulaşan Kadın (TOPUK) Projesi”, kadınların toplu taşımaya güvenli ve kolay erişimini sağlamak için yerel çözümler üretirken, toplumsal cinsiyet eşitliğini desteklemekte ve kadınların şehir yaşamına katılımını artırmaktadır. Benzer şekilde, Ankara Büyükşehir Belediyesinin “Ücretsiz HPV Aşısı” ve “Ücretsiz Ped Desteği” projeleri, kadın sağlığı ve hijyen ihtiyaçlarını önceliklendirerek en temel sağlık gereksinimlerini karşılamaya yönelik önemli adımlar atmaktadır.

Bu tür projeler, yerel yönetimlerin, toplumsal hizmetleri en dezavantajlı gruplara ulaştırarak sosyal adaletin tesis edilmesine katkıda bulunduğunu gösterir. “Çok Dilli Kadın Danışma Hattı” gibi projeler, şiddet gören veya risk altındaki kadınlara çok dilli destek sağlayarak sosyal hizmetlerin erişilebilirliğini ve etkililiğini artırmaktadır. Bu uygulamalar, toplumun en kırılgan kesimlerini hedefleyerek, onların ihtiyaçlarına uygun çözümler üretmekte ve sosyal kapsayıcılığı güçlendirmektedir.

Ancak, sahadaki uygulamaların incelenmesi, bazı alanlarda yoğunlaşmalar olduğunu ve diğer bazı alanlarda ise boşluklar bulunduğunu göstermektedir. Belediyelerin genellikle kadınların güçlendirilmesi, çocukların eğitimi ve dezavantajlı gruplara yönelik hizmetler gibi konularda aktif projeler geliştirdiği gözlemlenirken; yaşlılara, engellilere ve göçmenlere yönelik uygulamalarda daha sınırlı bir çeşitlilik ve yoğunluk görülmektedir. Bu durum, toplumsal hizmetlerin her kesime eşit ölçüde ulaştırılabilmesi için daha fazla çalışmaya ihtiyaç olduğunu ortaya koymaktadır.

Öte yandan, sahadaki uygulamaların bir başka önemli yönü, toplulukların krizlere karşı dayanıklılığını artırmayı hedefleyen projelerdir. Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesinin “Riskli Binalara Kira Desteği Programı”, deprem riskine karşı daha güvenli bir kent yaratma hedefiyle riskli binalarda yaşayanlara kira yardımı sağlamaktadır. Bu tür projeler toplumun

afetlere karşı dirençli hale getirilmesi için önemli adımlar atmaktadır. Ancak, afet yönetimi ve kriz müdahalesi konularında daha fazla uygulamanın geliştirilmesi, toplumun tüm üyelerinin güvenliğinin ve refahının sağlanması açısından kritik önem taşımaktadır.

Sonuç olarak, toplum alanında iyi uygulama örnekleri, belediyelerin sosyal politika yapımcılar olarak üstlendikleri rolü ve toplumsal refahı artırmaya yönelik çabalarını ortaya koymaktadır. Belediyelerin bu alandaki çalışmaları, toplumun farklı kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılayan, dayanışmayı ve sosyal uyumu güçlendiren yaklaşımlarla zenginleştirilmeye devam etmelidir. Böylece, toplumun her kesimi için daha adil, eşitlikçi ve kapsayıcı bir yerel yönetim anlayışı hayata geçirilecektir.

GÜVENLİ VE HUZURLU

31. OYUN SOKAĞI

UYGULAYICI: Maltepe Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: "Taktiksel Yaya Öncelikli Oyun Sokağı" projesi, yaya trafiğinin yoğun olduğu bir sokağın çocuklar için oyun oynamaya elverişli bir hale dönüştürülmesini hedeflemektedir. Mahallelilerin geri bildirimleriyle son halini alan sokak, aynı zamanda İstanbul'un ilk yaya öncelikli sokağı olma özelliğini taşımaktadır. Proje ile sokaktaki araçların hızının düşürülmesi, yayaalara öncelik tanınması, çocuklar için güvenli ve eğlenceli bir açık alan oluşturulması amaçlanmıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 11, 16

KAPSAYICI

32. TOPLU TAŞIMAYA ULAŞAN KADIN (TOPUK) PROJESİ

UYGULAYICI: Maltepe Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: "Toplu Taşımaya Ulaşan Kadın - TOPUK" projesi, kadınların toplu taşımaya erişimini güvenli, emniyetli ve konforlu hale getirmek için katılımcı yöntemlerle mekansal müdahaleler geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu kapsamda pilot alan olarak Maltepe'de yer alan Prof. Dr. Türkan Saylan Kültür Merkezi (TSKM) çevresinden Kadıköy-Kartal metro hattı Gülsuyu istasyonu çıkışı, İETT durağı ve minibüs bekleme alanına doğru olan güzergah seçilmiştir. Bu alanlarda yaya erişimini güçlendirmek için güvenliği artırmaya yönelik tasarım kriterleri belirlenmiştir. Proje boyunca TSKM çevresinde yaşayan mahallelilerle yapılan görüşmeler ve alınan öneriler göz önünde bulundurularak bölgenin iyileştirilmesi ile kapsayıcı ve güvenli sokakların oluşturulması adına yenilikçi bir tasarım hazırlanmıştır. Bu doğrultuda, süreç boyu benimsenen katılımcılık politikası korunmuş ve ortaya çıkan nihai tasarımın uygulanması da yerel halkın katkılarıyla sağlanmıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 5, 9, 11, 16

33. MOLLA YEGAN ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ

UYGULAYICI: Yıldırım Belediyesi (Bursa)

ÖZET: 6 asırlık bir yapı olan Molla Yegan Medresesi restore edilerek çocukların eğitimine katkı sağlamayı amaçlayan etkinliklerin gerçekleştirileceği bir merkez haline getirilmiştir. Proje kapsamında enerji, bilişim ve robotik kodlama atölyeleri ile oyuncak kütüphanesi yer almaktadır. Bu alanlar çocukların yaratıcılıklarını geliştirmelerine, bilimsel ve teknolojik konuları keşfetmelerine olanak sağlayarak eğitim alanında farklı ve zengin deneyimler sunmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 4, 11

34. ÜCRETSİZ HPV AŞISI

UYGULAYICI: Ankara Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Rahim ağzı kanserinin en yaygın nedeni olan HPV hastalığına karşı geliştirilen aşı, ülkemizde Sağlık Bakanlığı tarafından sunulan ücretsiz aşı takvimine alınmamıştır. Kadın sağlığı açısından büyük bir önem taşıyan HPV aşısı 2024 yılı itibarıyla Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından sosyal yardım alan ve 9-30 yaş aralığındaki kız çocukları ve kadınlara ücretsiz şekilde uygulanmaya başlamıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2024

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 5, 10

35. ÜCRETSİZ PED DESTEĞİ

UYGULAYICI: Ankara Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Kadın Danışma Merkezi aracılığıyla başlatılan uygulama sayesinde Ankara'da yaşayan kadınlar, her ay bir paket hijyenik pedi ücretsiz temin etmektedir. Proje, kadın sağlığı açısından önem taşıyan hijyenik ürünlere erişimi kolaylaştırarak kadınların günlük hayatını kolaylaştırmanın yanı sıra menstrüel ürünleri erişilebilir ve görünür kılmayı amaçlamaktadır. Yararlanıcı sayısının artırılması için kent merkezlerinde bulunan otomatlar aracılığıyla hizmet sağlanmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 3, 5, 10

HİJYENİK PED DESTEĞİ ALABİLECEĞİNİZ KADIN DANIŞMA BİRİMLERİMİZ

Şafaktepe KDB Şafaktepe Mahallesi, Şafaktepe Parkı İçi, Mamak Tel: 0 (312) 319 92 96 0 (312) 319 74 57	Keçiören KDB Kuşcağız Mahallesi, Sanatoryum Caddesi No:73 Tel: 0 (312) 380 10 47
Beypazarı KDB Ayvaşık, 06730 Beypazarı/Ankara Tel: 0 (312) 762 66 36	Şentepe KDB Güventepe Mahallesi, Demirdağ Caddesi No: 3 Tel: 0 (312) 343 69 95

Ankara Büyükşehir Belediyesi Kadın Danışma Merkezi olarak kadınlara
"ayda bir defa 1 paket" hijyenik ped desteği sağlıyoruz.
Ayrıca size yakın Kadın Danışma Birimlerimize gelerek de hijyenik pedinizi alabilirsiniz.

 [abb.kadin](#) [abb_kadin](#) 0 (312) 507 37 60

36. ÇOCUĞUMA GÖZ KULAK OLUR MUSUN?

UYGULAYICI: Gaziantep Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Gaziantep Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde hizmete geçirilen “Çocuğuma Göz Kulak Olur Musun?” projesi ile anne-babası işitme ve görme engelli olan 2-6 yaş aralığındaki çocuklara, yenilikçi bir kreş hizmeti verilmeye başlanmıştır. Uyumsuz ebeveyn-çocuk ile yetersiz iletişimin önüne geçmek amacıyla CODA & COBA Çocuk Eğitim Merkezi uzman öğretmen kadrosu, eşsiz eğitim içeriği ve profesyonel ekipmanları ile tüm gün eğitim hizmeti sunarken, bu eğitimle çocukların hem yaşamsal becerilerini geliştirmesi hem arkadaşlarıyla keyifli vakit geçirmesi amaçlanmıştır. Ek olarak eğitim merkezinden yararlanmak isteyen aileler için ücretsiz servis imkanı sağlanmaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2024

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 4, 10, 17

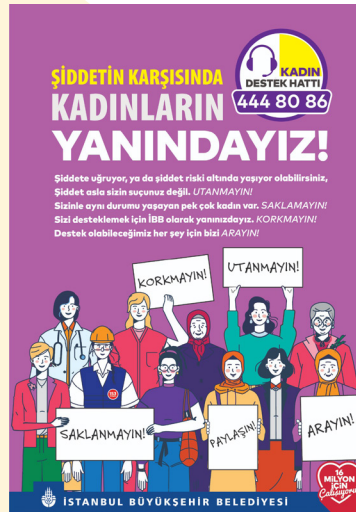
37. ÇOK DİLLİ KADIN DANIŞMA HATTI

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Şiddete maruz bırakılan ve/veya şiddet riski altında yaşayan kadınların ekonomik, sosyal, hukuksal ve psikolojik ihtiyaçlarıyla ilgili başvuruları, 7 gün 24 saat boyunca çok dilli (Türkçe, Kürtçe, Arapça ve İngilizce) bir hizmet sunan çağrı hattı aracılığıyla alınarak ilgili destek mekanizmalarına ulaştırılmaktadır. Uygulama kapsamında Kolluk Kuvvetleri, Cumhuriyet Başsavcılığı, İstanbul Barosu, sivil toplum kuruluşları ve diğer ilgili kamu kurumları ile iletişime geçilerek başvuruçunun koruma altına alınmasına ve uygun sosyal hizmet müdahalelerinin yürütülmesine yönelik mesleki çalışmalar sürdürülmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 5, 10, 17

38. ÖĞRENCİ'YE PROJESİ

UYGULAYICI: Beşiktaş Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Bir sosyal dayanışma uygulaması olan Öğrenci'Ye, Beşiktaş Belediyesi tarafından TURYİD (Turizm Restoran Yatırımcıları ve Gastronomi İşletmeleri Derneği) iş birliğiyle ve Beşiktaş esnafının desteğiyle hayata geçirilmiştir. Öğrenci'Ye, öğrencilerin beslenme hakkını korumayı amaçlayan yenilikçi bir mobil uygulama olarak geliştirilmiştir. Proje kapsamında Beşiktaş'taki üniversitelerde öğrenim gören veya Beşiktaş'ta ikamet eden -örgün eğitimdeki- üniversite öğrencilerinin ilçedeki anlaşmalı restoranlardan ücretsiz olarak yemek yiyebilmesi sağlanmıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 10

39. BAĞIMSIZLIK KÖYÜNDE DEĞİŞİM SENİNLE MÜMKÜN

UYGULAYICI: Eyüpsultan Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Proje kapsamında kurulan 14.970 metrekarelik alana sahip Bağımsızlık Köyü, madde bağımlılığı tedavisi ve diğer yükümlülerin rehabilitasyonu için çeşitli eğitim ve atölye çalışmalarına ev sahipliği yapmaktadır. Yaratıcı drama, müzik, beden dili, çiçek aranjmanı, yemek yapımı, park ve bahçe bakımı gibi konularda eğitimler verilerek katılımcıların becerilerini geliştirmesi hedeflenmektedir. Projenin temel amacı, yükümlülere terapi ve rehabilite süreçlerinde destek olmanın yanı sıra meslek edinmelerine katkı sağlamaktır. Eğitimlere katılan yükümlülere sertifika verilerek sosyal hayata entegre olmaları ve iş hayatına geri dönmeleri teşvik edilmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 8, 10, 16, 17

DAYANIKLI

40. RİSKLİ BİNALARA KİRA DESTEĞİ PROGRAMI

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), kentsel dönüşümü hızlandırmak ve İstanbul'un depreme dirençli bir kent haline getirilmesini sağlamak amacıyla kira yardımı programını başlatmıştır. İBB yetkisinde bulunan Riskli ve Rezerv Alanlar ile hızlı tarama sonucu kendi kendine çökme ihtimali olduğu tespit edilen ve kira yardımından faydalanmak isteyen İstanbullular, riskli yapı tespitinin ardından tahliye ve yıkım işlemlerini tamamlayarak (Çevre ve Şehircilik Bakanlığının ilçe belediyesi üzerinden kira yardımına onay vermesi ile) İBB kira yardımı alabilmektedir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi 2024 yılında riskli binalar için yaptığı kira yardımını %55 oranında artırarak kentsel dönüşüm alanlarındaki riskli binalarda oturan kiracılara ve hak sahiplerine 4.500 TL yerine 7.000 TL kira yardımında bulunmaya başlamıştır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2023

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 11

YÖNETİŞİM ALANINDA İYİ UYGULAMA ÖRNEKLERİ

“Yönetişim Alanında İyi Uygulama Örnekleri” başlığı, yerel yönetimlerin karar alma süreçlerinde şeffaflık, hesap verebilirlik, katılımcılık ve kapsayıcılığı artırmaya yönelik geliştirdikleri yenilikçi uygulamaları içermektedir. Bu projeler, vatandaşların kentsel yönetim süreçlerine aktif katılımını teşvik etmek, yerel yönetimlerin hesap verebilirliğini artırmak ve demokratik yönetim ilkelerini güçlendirmek amacıyla tasarlanmıştır. Belediyeler, bu tür uygulamalarla yönetişimde daha etkin, şeffaf ve katılımcı yaklaşımlar benimseyerek yerel demokrasiyi güçlendirmeye odaklanmaktadır.

Yönetişim alanında gerçekleştirilen iyi uygulama örnekleri, kent sakinlerinin yönetime katılımını artırmak ve yerel yönetimlerin karar alma süreçlerini daha demokratik hale getirmek için önemli araçlar sunar. Örneğin, İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan “İstanbul Planlama Ajansı (İPA)”, kentin geleceğine ilişkin stratejik planlama süreçlerini vatandaşların ve uzmanların katkılarıyla şekillendirmektedir. Bu proje, farklı disiplinlerden gelen uzmanlarla ve kent sakinlerinin katılımıyla sürdürülen veri odaklı çalışmalar sayesinde kentsel yönetimin daha bilimsel ve katılımcı bir temelde ilerlemesine katkı sağlamaktadır.

Benzer şekilde, Şişli Belediyesinin “Benim Bütçem Projesi”, katılımcı bütçeleme yaklaşımıyla belediye bütçesinin oluşturulmasına tüm vatandaşların katkı sunmasına olanak tanımaktadır. Bu proje, mahalle toplantıları ve dijital platformlar aracılığıyla vatandaşların bütçe kararlarına dahil olmasını sağlayarak, yerel yönetimin şeffaflığını ve hesap verebilirliğini artırmakta, aynı zamanda toplumsal katılımı güçlendirmektedir. Bu tür projeler yerel demokrasinin daha etkin işlemesine ve vatandaşların karar alma süreçlerinde daha aktif bir rol üstlenmesine imkan tanımaktadır.

Ancak yerel yönetimler genellikle katılımcılık ve şeffaflık ilkelerine odaklanan projeler geliştirirken, kapsayıcı yönetim ve dijital dönüşüm alanlarında daha sınırlı sayıda uygulamanın mevcut olduğu gözlemlenmektedir. “İstanbul Senin” gibi projeler, vatandaşların belediye hizmetlerine dijital platformlar aracılığıyla erişimini kolaylaştırırken, bu tür dijital yönetim projelerinin diğer belediyeler tarafından da yaygınlaştırılması, hizmetlere erişimde eşitlik sağlamak açısından büyük önem taşımaktadır.

Yönetişim alanında yapılan çalışmaların bir diğer önemli boyutu, toplumun dezavantajlı kesimlerinin yönetime katılımını artırmaya yönelik projeler geliştirilmesidir. “Sultanbeyli’de Sivil Katılımı Güçlendirme Projesi”, sivil toplum kuruluşlarının ve vatandaşların belediye ile iş birliği içinde çalışarak karar alma süreçlerine dahil olmasını teşvik eden bir yaklaşım

sunmaktadır. Bu tür projeler, yerel yönetimlerde daha kapsayıcı ve demokratik bir yapının oluşmasına katkıda bulunmaktadır. Ancak, bu alanda daha fazla projeye ve uygulamaya ihtiyaç olduğu açıktır.

Sonuç olarak, yönetim alanında iyi uygulama örnekleri, yerel yönetimlerin demokratik süreçleri güçlendirmeye yönelik yenilikçi ve katılımcı yaklaşımlar geliştirdiğini göstermektedir. Ancak, daha kapsayıcı bir yönetim anlayışının yaygınlaştırılması, özellikle dijital dönüşüm ve dezavantajlı grupların yönetime katılımı konularında daha fazla çalışmanın yapılması gerekmektedir. Yerel yönetimlerin bu alandaki çabaları, şeffaflığı, hesap verebilirliği ve vatandaş katılımını artırarak, yerel demokrasinin daha güçlü ve sürdürülebilir hale gelmesine önemli katkılar sunacaktır. Böylece, yönetim süreçlerinde daha adil, eşitlikçi ve katılımcı bir yaklaşım benimsenecek ve toplumsal uyum güçlendirilecektir.

GÜVENLİ VE HUZURLU

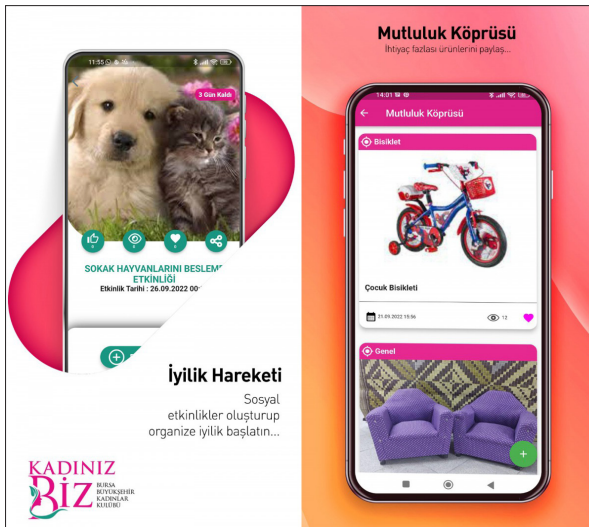
41. KADINIZ BİZ MOBİL UYGULAMA

UYGULAYICI: Bursa Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Kadınların sosyal hayata katılımlarını artırmak, kendi ihtiyaçlarının önceliklendirildiği belediye hizmetlerinden kadınları haberdar etmek, kadına yönelik şiddetle mücadeleye destek olmak ve kadınların ekonomik güçlenmesine katkı sunmak hedefleri ile başlatılmıştır. Proje kapsamında ihtiyaç fazlası ürünlerin herhangi bir ücret talep edilmeden ihtiyaç sahipleriyle paylaşıldığı, kadınların belediye hizmetlerine kolayca erişebildiği, uzmanlara sorular sorarak çözüm konusunda destek alınabildikleri bir mobil uygulama hayata geçirilmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 1, 5, 9, 10, 11, 16

KAPSAYICI

42. BEYOĞLU SENİN

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Geçmişten günümüze toplumsal, ekonomik, siyasal, kültürel ve mekânsal açıdan tüm çeşitliliği kümülatif bir süreçte bünyesinde barındıran Beyoğlu, İstanbul'un merkezi ve kozmopolit ilçesi olma özelliğini her zaman korumuştur. Bu bağlamda Beyoğlu'nun İstanbul'daki rolünü yeniden tanımlayan, çok kültürlü toplumsal yapının ihtiyaçlarını karşılayan, dezavantajlı grupların sorunlarını ve taleplerini görünür kılan ve sürece tüm paydaşları dahil eden bir strateji planı hazırlama ihtiyacı ortaya çıkmıştır. "Beyoğlu Senin" projesiyle güçlü yerel örgütlenmenin yanı sıra katılımcı ve kapsayıcı bir planlama sürecinin hazırlanması amaçlanmıştır. Bu planın hazırlanmasındaki öncelikli amaçlardan biri, "çeşitliliği kapsayıcılık kriteri olarak dahil etmek" olup bu doğrultuda paydaş çeşitliliğini ve katılımını artırmaya yönelik çalışmalar yürütülmüştür. Ayrıca daha geniş kitlelere ulaşmak, toplumun farklı kesimlerinin ihtiyaçlarını karşılamak, daha sağlıklı ve yaşanabilir bir Beyoğlu inşa etmek ve böylece mekansal adaleti sağlamak da proje hedefleri arasındadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10, 11, 16,17

43. İSTANBUL PLANLAMA AJANSI (İPA)

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İPA, bilimsel çalışmalar ışığında, farklı disiplinlerden uzman ve akademisyenlerin katkıları ve İstanbulluların katılımıyla İstanbul'un planlanması amacıyla kurulmuştur. İPA, kentin güncel sorunlarını tespit ederek bu sorunların çözümüne yönelik veriye dayalı kısa, orta ve uzun vadeli strateji ve politika önerileri geliştirmektedir. İstanbul hakkında güncel nitel ve nicel verilerin üretilmesi, ikincil verilerin derlenmesi, kamusal alan tasarımına ilişkin süreç tasarımı, kentin dezavantajlı gruplarına yönelik sosyal politikaların geliştirilmesi ve İstanbul Vizyon 2050 çalışmasının koordinasyonu İPA'nın temel sorumluluk ve uzmanlık alanları arasındadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2020

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 11, 16, 17

44. MAHALLE BİZİM

UYGULAYICI: Mersin Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Mersin Büyükşehir Belediyesi, katılımcı demokrasi ve katılımcı belediyecilik anlayışının tüm vatandaşlar tarafından benimsenmesini sağlamak adına "Mahalle Bizim" uygulamasını geliştirmiştir. Vatandaş, bina yöneticisi, muhtar ve belediye arasında dijital köprü olan mobil uygulamanın amacı vatandaşla, bina yöneticisi ve muhtarların iletişim kurmasını kolaylaştırmaktır. Vatandaşlar mahalleleri ile ilgili sorun, talep, istek ve önerilerini uygulama üzerinden bina yöneticilerine ve muhtarlara iletebilir. Uygulama ayrıca, Büyükşehir Belediyesinin hizmetleri ile alakalı sunacağı anketlerle de vatandaş memnuniyetinin ölçülmesine olanak sağlamaktadır.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10, 11, 16

45. ASKIDA PLAN SMS'LE

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Proje kapsamında, belediye meclisi tarafından onaylanan ve 30 gün boyunca askıda kalacağı duyurulan planlara hemşehrilerin itiraz hakkı tanınmıştır. Uygulamayla, son imar planı kararlarının SMS yoluyla bildirilerek toplumun hızlı bir şekilde bilgilendirilmesi sağlanmış ve katılım teşvik edilmiştir. İstanbul Büyükşehir Belediyesi, kurduğu teknik altyapı sayesinde kent sakinlerinin çoğuna ulaşabilme imkanına sahip olmuş ve her bir plan kararının ilgili mahallelere duyurulması için özelleştirilmiş iletişim mekanizmaları geliştirmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 9, 11, 16

46. SULTANBEYLİ'DE SİVİL KATILIMI GÜÇLENDİRME PROJESİ

UYGULAYICI: Sultanbeyli Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Sultanbeyli Belediyesi "Sultanbeyli'de Sivil Katılımı Güçlendirme Projesi" ile vatandaşların ve STK'lerin belediye ile iş birliği yaparak kentin sorumluluğunu paylaşmasını ve Sultanbeyli'de sürdürülebilir, bütüncül bir katılımın sağlanmasını amaçlamaktadır. Çalışma kapsamında ilçede faaliyet gösteren STK'lerin katıldığı çalıştaylar düzenlenmiş, STK'lerin ihtiyaçları ve STK-belediye işbirliği süreçleri analiz edilmiştir. İlçe genelinde sivil katılımın artırılmasına yönelik görüşlerin alınması amacıyla anketler yapılmıştır. Bu veriler sonucunda belediyede Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü bünyesinde 'Sivil Toplum İlişkileri' birimi kurulmuştur. STK'lerin belediyeye daha rahat erişerek taleplerini kolayca iletebilmesi ve ilişkilerin daha kurumsal bir düzeye taşınabilmesi için dijital STK Öneri Ekranı oluşturulmuştur.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10, 16, 17

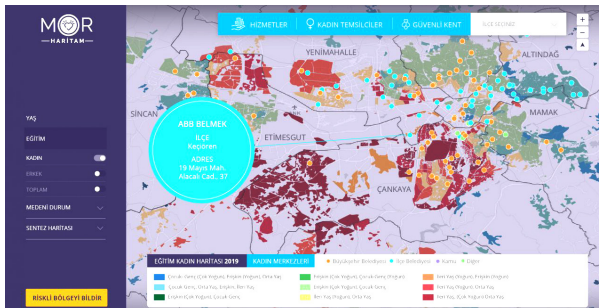
47. MOR HARİTAM

UYGULAYICI: Ankara Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: Kadınlar için daha güvenli bir kent oluşturma hedefiyle katılımcı bir yaklaşımla geliştirilen Mor Haritam üzerinden alınan geri bildirimler sayesinde, Ankara'daki güvensiz ve riskli bölgeler tespit edilebilmektedir. Bu harita sayesinde kadınlar, hizmetlerin planlanması ve bütçelenmesi süreçlerine etkili şekilde dâhil olmaktadır. Kentteki tüm kadınların ihtiyaçlarını belirleyen ve bu ihtiyaçlar ışığında planlamaya destek sunan proje ile kadınlar, ilçelerdeki kreşlerin, şiddet önleme merkezlerinin, meslek kurslarının ve danışma merkezlerinin adres ve telefonlarını görebilmekte ve kendi mahallelerindeki tüm verilere ulaşabilmektedir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

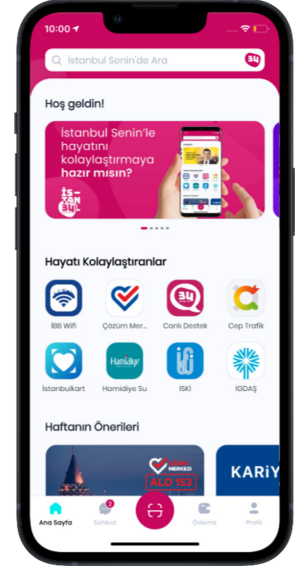
İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 5, 10, 11, 16

48. İSTANBUL SENİN

UYGULAYICI: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

ÖZET: İstanbul Senin, İstanbul halkının ihtiyaç duyacağı tüm hizmetlere kolayca ulaşabileceği herkesin ücretsiz indirip kullanabileceği, ulaşımdan fatura ödemelerine, alışverişten finansal hizmetlere kadar birçok çözüm barındıran yeni nesil bir akıllı şehir uygulamasıdır. İETT, Şehir Hatları ve Metro gibi toplu taşıma araçlarını kullanan İstanbullular, İstanbul Senin uygulamasındaki dijital İstanbul Kart sayesinde, fiziki İstanbul Kartlarını yanlarında taşımalarına gerek olmadan seyahat edebilir, faturalarını uygulama üzerinden ödeyebilir, şehirle ilgili istek, şikayet ve fikirlerini paylaşıp yönetim kararlarına katılabilir, otobüslerin hangi durakta olduğunu görüntüleyebilir, tiyatro ve müzik başta olmak üzere her türlü kültürel etkinlik takviminin bilgisine ulaşabilir ve bir iyilik hareketi haline gelen "Askıda Fatura" ile ihtiyaç sahiplerine destek olabilir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10, 11, 16

49. BENİM BÜTÇEM

UYGULAYICI: Şişli Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Belediye bütçesinin katılımcı yöntemler kullanılarak şeffaf biçimde oluşturulmasını odağına alan projede, İlçe sınırlarında ikamet eden 7 yaşından büyük herkesin fikrini almak amacıyla araçlar geliştirilmiştir. Bu kapsamda 25 mahallede düzenlenen toplantılarda dağıtılan formlar ve dijital başvurular aracılığıyla Mahalle Bütçe Komitesi seçimleri gerçekleştirilmiştir. Komitelerin müzakereler sonucunda ortak akılla belirlendiği talepler, Şişli Bütçe Konseyi tarafından ilgili birimlerin katıldığı toplantılarla idari, mali, teknik ve hukuki açıdan analiz edilerek Başkanlığa iletilmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2021

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 10, 11, 12, 16

DAYANIKLI

50. BEYLİKDÜZÜ AFET YÖNETİM MODELİ

UYGULAYICI: Beylikdüzü Belediyesi (İstanbul)

ÖZET: Afet yönetimini afet öncesi, afet anı ve afet sonrası olmak üzere 3 ana başlıkta ele alan bir model geliştiren Beylikdüzü Belediyesi, model kapsamında hem teknik hem de sosyal destek sağlamak üzere farklı projeler gerçekleştirmiştir. İlk olarak Beylikdüzü Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezi afet öncesi eğitim ve tatbikat çalışmaları için hizmete açılarak kent sakinlerinin hazırlık sürecine dahil edilmesi sağlanmıştır. Afet anında koordinasyonu sağlamak ve temel ihtiyaçlara cevap vermek üzere Afet Anı Koordinasyon ve Lojistik Merkezi ve Beylikdüzü Mutfak projelerini hayata geçirilmiştir. Afet sonrası barınma ve lojistik destek sunabilmek için ise Yaşam Küpü adı verilen modüler barınma alanları oluşturulmuştur. Ayrıca mahallelerde kurulan Acil Durum İstasyonları ve güncellenen Afet Bilgi Sistemleri aracılığıyla teknolojik temelli müdahale araçları hayata geçirilmiştir.

BAŞLANGIÇ TARİHİ: 2022

İLGİLİ OLDUĞU AMAÇ: 9, 11

SONUÇ: YERELDEN KÜRESELE SÜRDÜRÜLEBİLİR GELECEĞE DOĞRU

Bu rapor, Türkiye'deki yerel yönetimlerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) doğrultusunda geliştirdikleri iyi uygulama örneklerini derinlemesine inceleyerek, kentlerin sürdürülebilir kalkınma süreçlerine nasıl katkıda bulunduğunu ve bu katkıların toplumsal, çevresel, ekonomik, kültürel ve yönetim alanlarında nasıl somutlaştığını ortaya koymaktadır. Yerel yönetimler, karşı karşıya kaldıkları zorluklarla başa çıkarken toplumsal refahın artırılmasında ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına ulaşmakta kritik aktörler olarak konumlanmışlardır. Bu örnekler, kentlerin yerelden küresele uzanan dönüşüm sürecinde yerel yönetimlerin rolünün önemini ve bu süreçte ne denli yenilikçi çözümler geliştirebildiklerini göstermektedir.

ÇEVRE ALANINDA BAŞARILAR VE İHTİYAÇLAR

Çevre alanındaki uygulamalar, belediyelerin iklim değişikliği ile mücadele, enerji verimliliği ve kaynakların etkin kullanımı gibi konularda yenilikçi çözümler geliştirdiklerini ortaya koymaktadır. Kadıköy Belediyesinin "Güneş Enerjisi Panelleri İle Kendi Elektrikimizi Üretiyoruz" ve Çaycuma Belediyesinin "Yağmur Suyu Toplama Sistemi" gibi projeler, enerji ve su yönetimi alanında somut başarılar elde etmiş ve yerel düzeyde çevresel farkındalığı artırmıştır. Ancak, biyoçeşitlilik ve ekosistem hizmetlerinin korunması gibi alanlarda daha fazla uygulama geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Bu tür projelerin genişletilmesi, doğa temelli çözümlerin yaygınlaştırılması ve çevre politikalarının sürdürülebilirlik odaklı bir yaklaşımla güçlendirilmesi, gelecek için kritik öneme sahiptir.

EKONOMİK KALKINMANIN SOSYAL BOYUTU VE İNOVASYONUN ÖNEMİ

Ekonomi alanındaki iyi uygulama örnekleri, yerel yönetimlerin ekonomik kalkınmayı sosyal faydayla bütünleştirme konusundaki çabalarını göstermektedir. Kadınların ve gençlerin ekonomik hayata katılımını destekleyen projeler, yerel ekonomik kalkınmayı teşvik ederken toplumsal eşitlik ve adaletin sağlanmasına da katkı sunmaktadır. İzmit Belediyesinin "Kadın Girişimciler Merkezi (İZGİM)" ve Odunpazarı Belediyesinin "Tekstil Atölyesi" projeleri, bu çerçevede önemli örneklerdir. Bununla birlikte, inovasyon ve ileri teknolojiye dayalı ekonomik kalkınma alanında daha fazla proje geliştirilmesi gerekmektedir. Bursa Büyükşehir Belediyesinin "B-Cube Akıllı Şehircilik ve İnovasyon Merkezi" gibi girişimler, bu alanda önemli adımlar olarak öne çıkmakta, ancak bu tür yenilikçi projelerin diğer yerel yönetimlerde de yaygınlaştırılması büyük önem taşımaktadır.

KÜLTÜREL KALKINMANIN GÜÇLENDİRİLMESİ VE TOPLUMSAL UYUM

Kültür alanındaki uygulamalar, yerel yönetimlerin kültürel mirası koruma, kültürel çeşitliliği teşvik etme ve toplumsal uyumu güçlendirme hedefleri doğrultusunda yenilikçi çözümler geliştirdiğini ortaya koymaktadır. Gaziantep Büyükşehir Belediyesinin “Bebek Kütüphanesi” ve İzmir Büyükşehir Belediyesinin “İzmir Kültür ve Sanat Fonu (İZKF)” projeleri, kültürel katılımı artıran ve kültürel sürdürülebilirliği destekleyen önemli adımlar olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, kültürel altyapının modernizasyonu ve kültürel inovasyonun desteklenmesi için daha fazla projeye ihtiyaç vardır. Kültür politikalarının, toplumsal uyumu ve dayanışmayı teşvik eden kapsayıcı bir yaklaşımla zenginleştirilmesi, yerel yönetimlerin kültürel sürdürülebilirliğe katkısını daha da artıracaktır.

TOPLUM VE YÖNETİŞİM ALANLARINDA KATILIMIN GÜÇLENDİRİLMESİ

Toplum alanındaki iyi uygulama örnekleri, sosyal adaletin sağlanması ve toplumsal refahın artırılmasında belediyelerin oynadığı önemli rolü ortaya koymaktadır. Kadınların, çocukların ve dezavantajlı grupların ihtiyaçlarına yönelik projeler, belediyelerin toplumsal eşitlik ve kapsayıcılık konusundaki kararlılığını yansıtmaktadır. İstanbul Büyükşehir Belediyesinin “Riskli Binalara Kira Desteği Programı” ve Maltepe Belediyesinin “Toplu Taşımaya Ulaşan Kadın (TOPUK) Projesi,” bu kapsamda değerlendirilen projelerdir. Ancak, yaşlılar, engelliler ve göçmenler gibi gruplara yönelik daha geniş kapsamlı hizmetlerin geliştirilmesi gerekmektedir. Yönetişim alanında ise, İstanbul Planlama Ajansı (İPA) ve Şişli Belediyesinin “Benim Bütçem” projeleri, vatandaş katılımını ve şeffaflığı artırma açısından önemli örneklerdir. Bu tür projelerin diğer belediyelerde de yaygınlaştırılması, daha demokratik ve katılımcı bir yönetim anlayışının güçlendirilmesine katkı sağlayacaktır.

SONUÇ VE GELECEĞE YÖNELİK STRATEJİLER

Bu raporda ele alınan iyi uygulama örnekleri, Türkiye’deki yerel yönetimlerin sürdürülebilir kalkınma hedeflerine ulaşma konusundaki güçlü adımlarını ve toplumsal refahı artırma yolunda yenilikçi çözümler geliştirme kapasitesini göstermektedir. Fakat, bazı alanlarda ortaya çıkan boşlukların doldurulması ve daha kapsayıcı, yenilikçi ve bütüncül yaklaşımların benimsenmesi gerekmektedir.

SKA’ların yerelleştirilmesi konusunda belediyelerin bilinçlendirme, savunuculuk, uygulama ve izleme olarak dört temel görevi uygulamaları gerekmektedir. Bilinçlendirme boyutunda, yerel yönetimlerin, toplumsal, çevresel, ekonomik ve kültürel sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmada daha fazla iş birliği ve deneyim paylaşımı yaparak hareket etmeleri ve SKA’ların bireyler ve topluluklar tarafından benimsenmesi için aktif rol alması gerekmektedir. Savunuculuk boyutunda, yerel yönetimlerin, SKA’larını temel ilkeler olarak görmesi ve iş birlikleriyle savunuculuk faaliyetleri yapmaları beklenmektedir. Uygulama boyutu, SKA’ları yerel karar alma süreçlerinde yapılacak amaçlar bütünü olarak benimsenmesi ve buna uygun

somut eylem planları hazırlayarak sivil toplumun bütün karar alma ve uygulama süreçlerine dahil edilmesi ile olacaktır. İzleme ise gerçekleştirilen tüm bu süreçlerin, somut göstergeler ile analiz edilmesi ile gerçekleşecektir.

Ayrıca belediyelerin yerelden küresele sürdürülebilir bir gelecek için üzerlerine düşen tüm bu sorumlulukları yerine getirmeleri, inovasyon ve teknolojiyi etkin kullanmaları, toplumsal hizmetlerde eşitlik ve erişimi artırmaları, ve kültürel sürdürülebilirliği destekleyen projelere öncelik vermeleri büyük önem taşımaktadır. Bu çabalar, kentlerin daha yaşanabilir, eşitlikçi ve dirençli hale gelmesine ve yerel yönetimlerin küresel sürdürülebilirlik hedeflerine katkısını artırmasına yardımcı olacaktır. Yerel yönetimlerin bu süreçte oynadığı rol, sadece bugünün zorluklarını aşmakla kalmayacak, aynı zamanda gelecek nesiller için daha iyi bir yaşamın temellerini atacaktır.

NOTLAR:

Lined writing area with horizontal blue lines.

YEREL İZLEME ARAŞTIRMA VE
UYGULAMALAR DERNEĞİ

 www.yereliz.org

 info@yereliz.org

 [yerelizdernegi](https://www.instagram.com/yerelizdernegi)

 [yereliz.biz](https://www.facebook.com/yereliz.biz)

 [YERELİZdernegi](https://twitter.com/YERELIZdernegi)